

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
APJUNGĖS
AMERIKA, LDS ORGANĄ DARBININKĄ IR LIETUVIŲ ŽINIAS
680 BUSHWICK AVENUE, BROOKLYN 21, NEW YORK

XXXVII. Nr. 24

Redakcija: Glenmore 5-7281

PENKTADIENIS (FRIDAY) KOVO (MARCH) 28 D. 1952 M.

Administracija: Glenmore 5-7068

10 CENTU

PLIENO PRAMONĖS STREIKAS TEBEGRESIA

Pittsburghas. — CIO plieno pramonės darbininkų unija pareiškė, jog plieno pramonininkai turi priimti ilgai besitęsiančiam atlyginimų ginčui baigti vyriausybės pasiūlymus arba pasiimti atsakomybę už balandžio 8 d. numatytą 650,000 darbininkų streiką. Derybos yra nutrūkusios ir viena firma deda pastangas vėl jas atnaujinti.

Kainų stabilizacijos įstaiga,

prez. Trumano nurodymu, pasiūlė, kad darbininkams būtų pakelta atlyginimas 18½ cento valandai, garantuojamas tam tikras mažiausias metinis uždarbis ir kiti priedai. Pramonininkai nenori su tuo sutikti, nurodinėdami, kad tonui plieno reikėtų \$12 pakelti kainą, tiek pakeliant atlyginimus, nors uinių nuomone tai toną plieno pabrangintų tik \$2.

UKINIS EUROPOS APSIJUNGIMAS

Paryžius. — Čia 18 valstybių atstovai svarsto žemės ūkio gaminių politiką. Paaikškėjo, kad tos valstybės 30% savo kraštų maisto įveža iš JAV. Per trejus metus įveža už 5 milijardus dol. Pasiūlyta sudaryti europinės valstybės bendrą maisto produktų rinką, muity nevaržomą. Tada lengviau išsiverstų Europa savo maisto gaminiais.

SOVIETAI NEPULSIA

Washingtonas. — Eisenhowerio štabo viršininkas gen. A. M. Gruentheris senato komisijai pareiškė, kad bolševikai turį aktyvioj tarnyboj 4 mil. (175 divizijas) ir 300 povandeninių laivų. Vienintelis elementas, kuriuo Sovietai pranašėni už vakariečius, jų vienybė. Bet ji totalitarinė. Jis esąs įsitikinęs, kad Sovietai nei dabar nei paskiau Europos nepuls, jei bus imtasi priemonių — suteikta Vakarams pagalba ginkluotis.

KUR SOVIETAI NELEIDZIA DIPLOMATŲ

Maskva. — Sausio 15 d. užsienio diplomatams Maskvoje buvo įteikti sąrašai kraštų, į kuriuos jiems įeiti draudžiama. Tarp draudžiamųjų miestų yra Poltava, Charkovas, Polockas (dėl artimumo su Estijos siena). Visos Pabaltijo valstybės uždraustos ne tik diplomatams, bet ir patiems Rusams be komandiruočių. Uždraustas taip pat Gomelis, Vitebskas, Jaroslavas, Brianskas, Novosibirskas, Stalinskas, Ufa, Tomskas, Igarka. Visa eilė uostų gali būti lankomi tik laivų be teisės išlipti. Tarp tų

Vakarai atsakė Sovietams

Sovietai eisia į nuolaidas?

Washingtonas. — Amerikiečių, britų, prancūzų vyriausybės kovo 25 d. atsakė Višinskui į Maskvos kovo 10 d. pasiūlymą dėl Vokietijos. Jos pabrėžė:

1. Vakarų sąjungininkai sveikintų, jeigu JTO komisijai būtų leista nuvykti į rytų zoną.
2. Negalima taikos sutarties svarstyti, kol neleidžiama laisvų rinkimų ir kol nesudaryta laisva Vokietijos vyriausybė, kuri turėtų dalyvauti derybo-

KAS — JEIGU NE KARAS?

Syracuse. — Britų JTO delegacijos pirmininkas Gladwyn Jebb, kalbėdamas Syracuse universitete, pareiškė, kad trečiasis pasaulinis karas sugriautų Sovietų režimą, bet jis Vakaruose pasėtų chaosą arba totalitarinį režimą įvestu. Tokis karas galėtų būti Vakarams primestas, nors laisvajam pasauliui ginkluojantis tautai vis mažiau gresia. Bet jeigu Vakarai nebus priversti imtis prevencinio karo, tai dar ilgiau bus toks abipusis įtempimas. Jeigu tas įtempimas priverstų prie to, kad komunistinės valstybės būtų išskirtos iš JTO, tai esą atrodė galima, kad likusios valstybės sudarytų anti-komunistinę sąjungą. Tuo atveju arabų ir Azijos valstybės iš JTO arba pasitrauktų arba liktų neveiksmingos.

se. 3. Rusijos teigimai, kad Vokietijos rytinės sienos galutinės, neteisingi. Vokietijos sritys, kurios buvo Rusijos ir Lenkijos okupuotos, buvo pavestos valdyti tik laikinai, o galutinis sienų sprendimas priklauso taikos konferencijai.
4. Vakarų sąjungininkai yra priešingi vokiečių tautinei kariuomenei atkurti.
5. Rusijos

Vakarų sąjungininkų atsakyme nėra nė vieno punkto, kuriuo jų siūlymai sutaptų su sovietiniais. Tačiau prancūzų laikraštis "Aurore", artimas de gaullistams, spėja, kad Sovietai vis dėlto konferenciją siūlys Paryžiuje; Maskva su-tiksianti tam tikromis sąlygomis ir komisiją įsileisti ir sienas diskutuoti; netgi sienas

Gen. Eisenhowerio štabo viršininkas gen. A. Gruenther, atvykęs į kongreso komitetui išdėstyti savo šėlo pažiūrų užsienio reikimo klausimu, prieš posėdį kalbasi su komisijos nariais.

teiklavimas, kad Vokietijos vyriausybė nesantykiautų su kitomis vyriausybėmis, atmetinas. Tokį reikalavimą tenkinant, Vokietijos vyriausybė negalėtų dalyvauti europinėje armijoje nei prisidėti prie Schumano plano vykdymo. O trys vakarų vyriausybės esančios pasiryžusios apjungti Europą politškai, ūkiškai ir karriškai.

Pasitarimuose dėl šio atsakymo dalyvavo ir Vokietijos vyriausybės atstovas. Adenaueris pareiškė, kad Vokietijai nepriimtinas ir tas punktas, kuriuo bolševikai labiausiai gal norėjo patraukti į save vokiečius, būtent, pasiūlymas kurti tautinę vokiečių kariuomenę, nes vokiečiai norį būti jungtinės Europos nariu.

Kaip bolševikai atsakys, dar neaišku. Bet jau iš anksto "Pravda" buvo paskelbusi: jei vakariečiai reikalaus komisijos ir laisvų rinkimų, tai tik tam, kad galėtų atimti taikingus Sovietų pasiūlymus.

nustumti iki aukštutinės Silezijos. Visa tai būtų daroma tam, kad Vokietija nebūtų įjungta į Vakarų Sąjungą, o kad būtų palikta neutrali ir ilgainiui galėtų stieptis su Rusija, kaip tai buvo populiariau Bismarko laikais.

PASISEKUSI PASKAITA APIE PABALTIJĄ

Per viso puslapio atkarpą šveicarų "Zuercher Zeitung" atpasakoja rašytojo E. Schaperio paskaitą Zueriche. Ją buvo surengęs užsienio tirti instituto kultūros bei mokslo skyrius. Paskaita buvo dviejų dalių — apie Pabaltijo valstybių išaugimą ir apie jų sunaikinimą. Paskaitininką bei paskaitą laikraštis šiaip įvertina:

"Per eilę metų mūsų šiuo virtes rašytojas, autorius daugelio gausiai skaitomų romanų, kuriuose kovojama prieš blogio įsiveržimą į visas individualinio bei kolektyvinio gyvenimo formas ir už krikščionišką savęs išlaikymą, savo uždavinį atliko klausytojus užburiančia kalba. Tiek formalinė pusė, tiek jaučiamas išdidinis kalbančiojo pakilimas nepaleido klausytojų iki pabaigos..." "Antroji Eszgard Schaperio išvedžiojimų dalis, kurioje turėjo kaitėti apie savarankiškumą atgavusių

ūkiškai jie norį atitraukti laisvojo pasaulio valstybes nuo Amerikos. Gundymas didelis, nes tik politiskai daugelis europinių valstybių yra prieš Sovietus. O ūkinių santykių su Sovietais Britanija, Italija, Vokietija labai norėtų ir jais pa-

valstybių sunaikinimą, buvo poetinio įkvėpimo pagautas įvykių aiškinimas."

Populiarus rašytojas ir kalbėtojas Schaperis paskutiniu laiku pasitraukė iš Zuericho į kalnų apylinkes, kad turėtų mažiau ryšio su žmonėmis ir galėtų daugiau rašyti.

ŠUGLAUSTOS ŽINIOS

- Senato bankų komitetas vienu balsu pritarė, kad atlyginimų, kainų ir kita ūkio kontrolė būtų dar vieniems metams pratęsta. Prez. Trumanas reikalavo pratęsti dvejais metams.
- Vokietijoje švarvaldo svarbesnius kelius ir tiltus prancūzų okupacinė vyriausybė įsakė paruošti užminuoti. Atsargumui dėl galimos Sovietų invazijos jau panašiai pasiruosta užminuoti tiltus per Reiną, Hesene, Bavarijoj ir kitur.
- Korejos derybose pastarosiomis dienomis nepasiektą jokios pažangos. Kautynėse numušta keletas komunistų lėktuvų.
- Karalius Farukas paleido Egipto parlamentą. Nauji rinkimai paskirti gegužės 18 d.
- Prancūzų informuoti sluogsniai pareiškia, jog galima tikėtis, kad ligi pusės gegužės mėn. sutartis dėl Europos armijos sudarymo bus pasirašyta.
- Senat. McCarthy (resp., Wis.) jį norėjusiam iš Senato pašalinti senat. Benton (dem., Conn.) iškėlė teisme bylą, reikalaujdamas už įžeidimą \$2,000,000 atlyginimo.
- Amerikoj ir Palestinoj žydų organizacijos protestuoja prieš Olandijoj vedamas Izraelio ir Vokietijos derybas dėl atlyginimo už žydams Hitlerio padarytus nuostolius. Tel-Avive 12,000 minia šaukė: — Mes nenorime jų pinigų.
- Praeitais savaitės pabaigoj JAV pietuose siautusias audros ir potvyniai pareikalavo 237 gyvybių, 4100 buvo sužeisti ir per 1,000 namų sugriauta.
- Santykiai tarp Vokietijos ir Prancūzijos, įsitempę iki aštrių spaudos ir ministerių ginčų, dėl Saaro krašto, pradeda atslūgti, nors susipratimo dar neprieita.

Tunise karo padėtis

Suimtas ministeris pirmininkas ir jo kabineto nariai

Tunisas. — Prancūzų protektorato vyriausybė suėmė Tuniso ministrį pirmininką Chenik ir tris jo kabineto narius. Jie lėktuvu nugabenti į Kebili, pietinėje Tuniso dykumų dalyje. Taip pat suimtas ir nacionalistų partijos vadas. Prancūzų tankai ir kavalerija patuliuoja Tuniso gatvėse 3-500,000 mahometonų draudžiama nuo saulės nusileidimo ligi patekėjimo pasirodyti gatvėje. Mahometonai pradėjo streiką. Taip pat įvairiose krašto vietovėse įvyko riaušių ir susirėmimų.

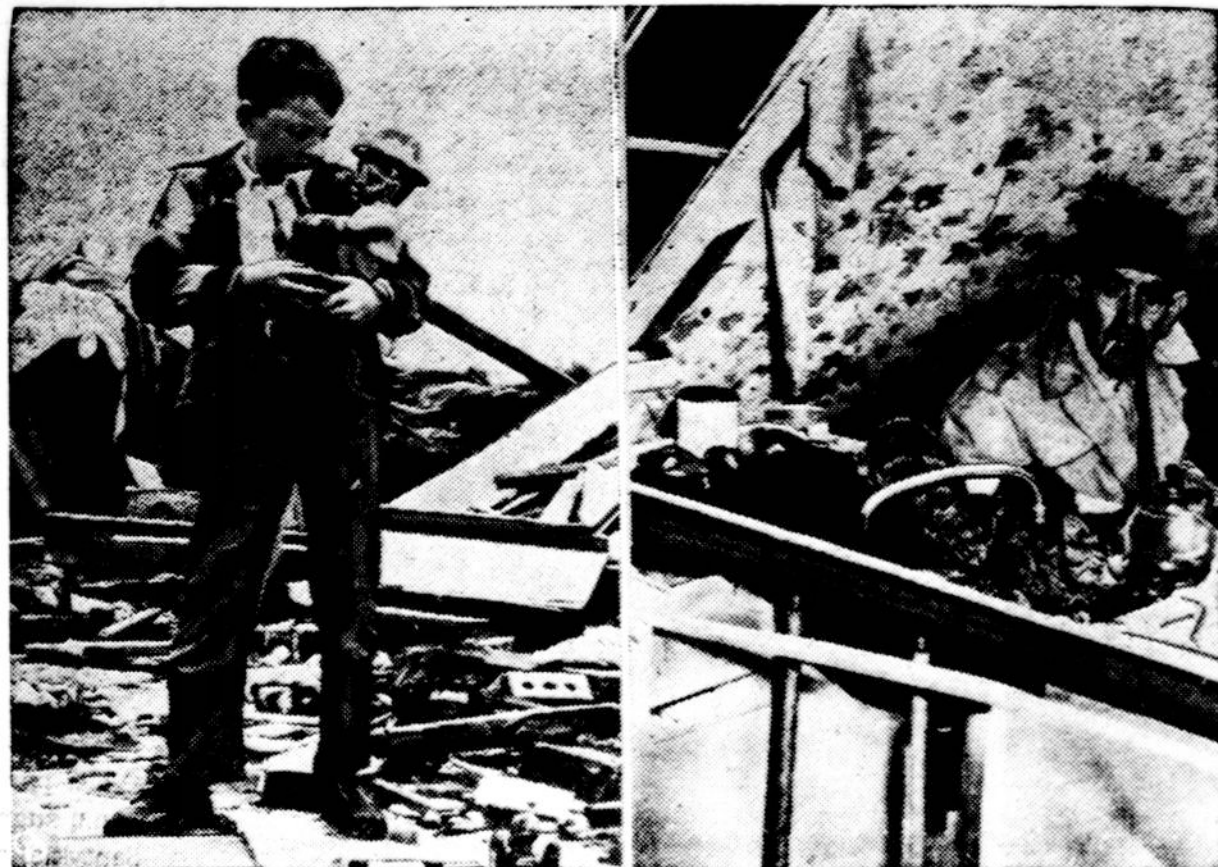
Neramumai Tunise vyksta jau apie trys mėnesiai ir per tą laiką juose žuvo apie 100 žmonių. Prancūzų gubernatorių per radiją pareiškė, jog min. pirm. Chenik teko suimti, kad jis savo politiką paskatino užpildinėjimus bei sabotazus. Prancūzai nurodo, jog valdymo reforma tik tuomet galės būti toliau svarstoma, kai bus sudaryta nauja vyriausybė.

SOVIETAI PRIEŠ RAUD. KRYŽIAUS TYRINĖJIMĄ

New Yorkas. — Jungt. Tautų nusiginklavimo komisijoj Sovietų atstovas J. Malikas vėl pakartojo savo kaltinimus, kad JAV vedančios Korejoj bakterologinį karą, bet pasipriešino pasiūlymui, kad neutrali Tarptautinio Raud. Kryžiaus komisija šį klausimą ištirtų. Reikalaujamas, kad tariamas bakteriologinis karas Korejoj turi būti nutrauktas, Malikas tvirtino, jog "viešpataujanti Amerikos sluogsniai" esą užsimoję ne tik bakterologiniam, bet ir dujų karui, o Achesono pareiškimai rodą, kad jis tą karą organizuoja. Tarp tautinį Raud. Kryžių Malikas pavadino šveicarų organizacija, kuri esanti nekompetetinga šį klausimą tirti.

DEMONSTRACIJOS DEL TRIESTO

Roma. — Triesto italų jaunimas demonstravo už Triesto prijungimą prie Italijos. Britų policija Trieste aštriai reagavo. Į tai atsiliepė visos Italijos jaunimas, kurstomas kraštutinių grupių, komunistų ir fašistų. Demonstracijose dalyvavo atskiruose miestuose iki 10,000 žmonių. Minia daugely vietų mėgino prasiveržti prie Amerikos ar Britanijos atstovybių bei konsulatų. Susidūrimuose Romoje sužeista 30 policininkų ir keliasdešimt studentų. Šimtai suimti. Tarp jų net parlamento atstovų. Trieste buvo sužeista apie 160. Dabar ten ramu. Mokiniai ir studentai tebestreikuoja.

Andros sunaikintoje Judsonia, Ark., berniukas glaudžia savo katastrofos metu išgelbėtą beždžionytę. Antrasis nukentėjęs vietovės gyventojas gabena savo turto likučius. Prie jo prisiglaudusios ir nelaimės ištiktų namų katės.

LEGENDOS APIE SOVIETUS

K. RAUKLAUKIS, mūsų korespondentas Švedijoje

Spaudoje kartas nuo karto sutinkama nuolatinio baiminimosi žinių, kad Sovietų Sąjunga yra daug pranašesnė tiek karo technikoje, tiek savo karinio pajėgumu, tiek savo karo menu. Visas Vakarų pasaulis yra to nerimo kreciamas. Žinoma, pagrindo tam baiminimuisi yra: Sovietų Sąjunga jau yra pati didžiausioji valstybė žemėje, jokia kita valstybė po karo taip neprasiplėtė, kaip Sovietų Sąjunga, nesimato ženklų, kad svetimo kraujo ir svetimos nuosavybės troškimas mažėtų. Nė vienas iš Sovietų kaimynų nesijaučia ramus ir saugus.

Tas Vakarų baiminimasis ir nerimas psichologiškai gal skirtas dviem tikslams: nušauti — įtikinti dar netikinčius, koks pavojus gresia iš Sovietų, ir paraginti iš paskutiniųjų remti valstybės ginklavimosi planus, iš antrosios pusės, iškeliant Sovietus, lyg ir norima, kad Sovietai sustotų ir pasinauštų ant savo laurų. Bet bolševikas nėra įvairus, jam patinka, kad jį gria, iš to jis susikuria sau legendą apie Sovietų Sąjungos nenugalimumą, o pasinaudodami mita legenda, Sovietai kaip kurmiai raudia visur ir visomis priemonėmis stengiasi išsaugoti konfliktus Vakarų valstybėse, ypač didelės pastangos deda pakirsti finansus. Nuolatinis budėjimas prieš Sovietų kėslus reikalauja didelių resursų krašto gynybai išlaikyti. O kur pinigai, ten ir ginčai iškyla, Sovietai to ir tenori.

Žinoma, jeigu jau nuo pat pradžios grasoma valstybės pasijus paguldyta ant menčių ir nusisikratys Maskvos tos taip sumanią skleidžiamą hipnozės apie Sovietų Sąjungos nenugalimumą, aišku, reikalingas baigtas, eik tik ir užsisakyk sau "pazvanus".

Bet jeigu Vakarai kaip reikiant pastudijuot Sovietus, pamatytų, kad velnias nėra jau toks baisus, kaip jį "maliova". Vakarietis pamatytų, kad didelės stiprybės tose Sovietų legendose pilna ir silpnų vietų.

Pati didžioji legendų apie Sovietus stiprybę yra ta, kad Vakarams paskutiniiais laikais niekada kaip reikiant nepavyko kariškai pastatyti Kremliaus ponų prie sienos. Sovietai tai puikiai panaudoja, giedodami apie rusų kareivio narsumą ir Sovietų karinės vadovybės pranašumą. Žinoma, nereikia tų faktorių paneigti, bet didesnę savo įsitikinimų dalį vakarietis susidarė nepažindamas Sovietų Sąjungos.

SOVIETŲ SUSISIEKIMO SILPNYBES

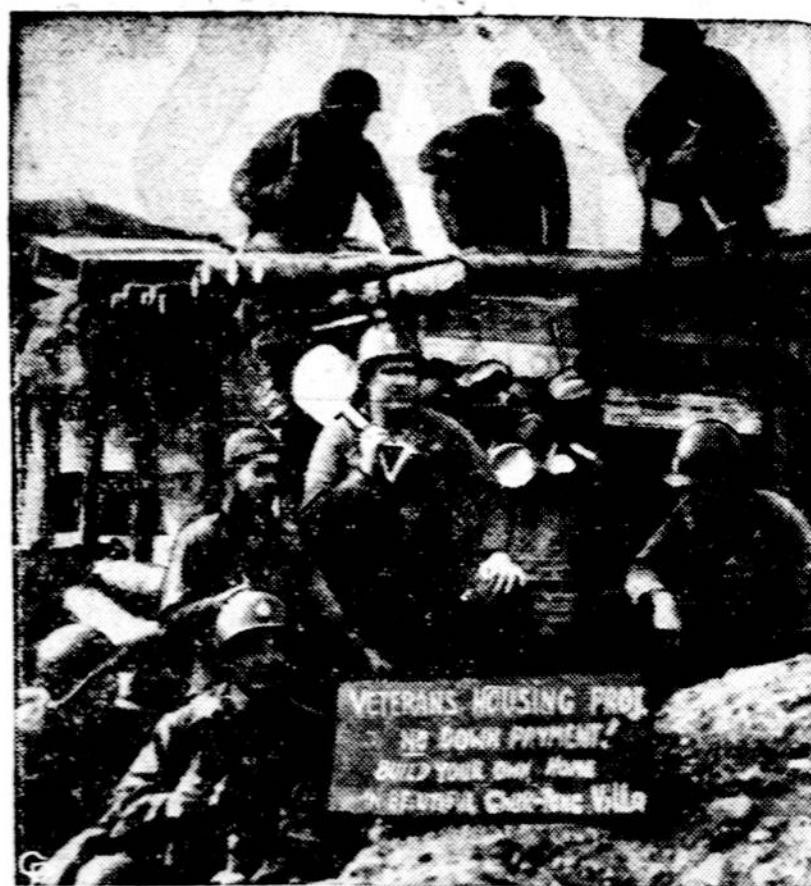
Jeigu Sovietai susigundytų dabar pulti Vakarų Europą, jiems reikėtų kariauti naujose ir, palyginti, nežinomose sąlygose. Susisiekimui užnugaryje jie turės pasitenkinti savo taip silpnų ir trukdymams taip jautrių kelių ir geležinkelių tinklu. Dėl Sovietų Sąjungos tokio neišpasakyto ištisimo susisiekimais tais keliais ir gele-

žinkeliais bus visada sunkus. Palyginti su Vokietija, Sovietų Sąjungos susisiekimui tinklas yra labai nedidelis, labai nedaug geležinkelių eina iš rytų į vakarus. Sovietų geležinkelių tinklas daugiausia skirtas vidaus susisiekimui, užtat dauguma geležinkelių linijų eina iš Maskvos, kaip stipniai išsibūlės. Krašte, kurio kelių ir geležinkelių tinklas gerai išdėstytas, nėra jau taip gyvybiniai svarbu, kad vienas kuris nors tiltas ar mazgas suardomi. Paprastai, tada galima be didelių sunkumų perkelti susisiekimą kiton vieton. Tačiau Sovietų Sąjungoje tatau surišta su dideliais sunkumais ir nemažais laiko nuostoliais. Patys rusai tatau gerai suprato ir stengdavosi to išvengti savo ofensyvas pradėdami žiemą, kada šaltis ateina talkon ir pastato tiltus per upes ir pelkes, o sniegas užkloja laukus ir padaro kelius. Tai viena iš Sovietų legendų.

BIUROKRATJA SURYJA ŽMONES

Kartais nuosaly stovinčiam sunku suprasti, kad Sovietų pareigūnai daug kur Vakarų Europoje neriasi iš kailio bevilodami vargšus pabėgėlius namo. Viliojimų dažnai neužtenka — prasideda gaudymai gatvėse, žmonės grobte grobiami. Keista — dviejų šimtų su viršum milijonų tauta medžioja atskirus individus, aukoja didesnes sumas jiems vilioiti. Nejaugi toje milžiniškoje valstybėje trūksta žmonių? Taip! Tik paskaičiuokime: Sovietų Sąjunga turi 215 milijonų gyventojų, išskirstytų 21,3 milijonų kvadratinį kilometrą. Dėl krašto didelio ploto, dėl didelės valdymo centralizacijos, dėl totalinio biurokratizmo ir be normos išvystytos policijos organizacijos, didelis suaugusiųjų skaičius priversti dirbti įvairiose valdinių tarnybose, partijoje, transporte, pramonėje bei įvairiuose vietiniuose savivaldybės organuose. Tai žmonės, be kurių civilinėse pareigose karo atveju negalima apsieiti.

Jeigu jau skaičiuotume su kaupu ir kiekvienam kvadratiniam kilometrui skirtume po tris vyrus, be kurių ten negalima apsieiti, gauname 64 milijonus vyrų, be kurių negalima išiversti civilinėje tarnyboje. Taip ir prieiname, kad visų vyrų tarp 16 ir 55 metų neįtenka net patiems reikalingiausiems darbams, kur suaugusio vyro darbo jėga būtina. Todėl

Korejoj kariaujančios 40 divizionų kariai garsina, kaip galima pasistatyti "nama."

nerieikia nustepti, kad Sovietų Sąjunga, norėdama nors šiaip taip išspręsti darbo jėgos problemą, panaudoja moteris tokiems darbams ir tokiu mastu, kad kitiems apie tai tik pagalvojus plaukai atsistotų. Tai, visiems tuo klausimu susirūpinusiems ir nerimo kankinamiems tektų stabtelėti ir persvarstyti, kaip gi ten iš tikrųjų yra su tuo Sovietų neišsamiu žmonių rezervu, iš kurio būtų galima neribotus kareivių milijonus sumobilizuoti. Čia bus toji kita Sovietų legenda.

Kitas gana būdingas Sovietų Sąjungos bruožas tai vakarietiui visai nežinoma valdymo į-

staigų ir vyriausybės veikimo centralizacija. Toji centralizacija buvo Rusijoje visada, nedaug, panaudoja moteris tokiems darbams ir tokiu mastu, kad kitiems apie tai tik pagalvojus plaukai atsistotų. Tai, visiems tuo klausimu susirūpinusiems ir nerimo kankinamiems tektų stabtelėti ir persvarstyti, kaip gi ten iš tikrųjų yra su tuo Sovietų neišsamiu žmonių rezervu, iš kurio būtų galima neribotus kareivių milijonus sumobilizuoti. Čia bus toji kita Sovietų legenda.

Šis faktas taip pat rodo, kad legenda apie Sovietų galybę yra žymiai ir net labai žymiai perdėta.

Darbas ir pinigai

• Valstybės tarnautojų unionai (United Public Workers of America), kuriai priklauso apie 35,000 narių, ištisą 15 metų yra vadovavę komunistai.

• Laivų krovinių streiką Delaware sulaukė tėvas jezuitas Dennis J. Comey, S. J. iš Philadelphijos. Jis vėjuotą dieną, išėjęs į pajūrį, įtikino 125 laivų krovinius, kad jie prastai pasitarnautų visuomenei ir patys sau, jei atsakytų iškrauti atvežta cukrų. Darbininkai paklausė, o vėliau tuo klausimu buvo taikiai susitarę.

• Katalikų darbdavių kongrese, Belgijoje, dalyvavo 200 atstovų iš įvairių kraštų. Kongresą sušaukė Tarptautinė Darbdavių Katalikų Sąjunga. Ji yra įsisteigusi 1931 m. Sąjungos uždavinys studijuoti popiežiaus Leono XIII enciklikas ir jo patarimus taikyti santykiuose su darbininkais.

Spaudos puslapiuose

PASISAKYMAS DEL LIETUVOS RIBŲ

Draugas 3. 18. ryšium su pasirengimais išleisti naują Lietuvos žemėlapi, kuriame bus nurodytos politinės Lietuvos ribos, prof. K. Pakštas, reaguodamas į lenkų žurnalisto S. Zybalų keliamus nepasitenkinimus Kanados lenkų laikrašty "Głos Polski" (jo straipsnį pakartojo "Dziennik Chicagoski") ir dar keli kiti lenkų laikraščiai, smulkiau pasisako dėl Lietuvos ribų.

Pagrindų Lietuvos riboms nustatyti prof. Pakštas siūlo imti tarptautines sutartis, nors jos būtų tik laikinės ar net laikinos dabar ir nevykdomos (galutinai šį klausimą turės išspręsti po būsimo karo susirinkusi tarptautinė taikos konferencija).

Su Latvija mūsų sienos buvo nustatytos 1921 m. arbitražu ir jų niekas dabar negrinčia.

Guđu "pretenzijos" dabar labai didelės: kaikurie į savo žemėlapius įtraukia net ir patį Vilnių, gerą dalį Dzūkijos ir net latvišką Latgaliją, kiti kiek kuklesni. Tačiau mums dėl to jaudintis nėra ko, reikėtų daugiau pagalvoti tik patiems gudams. Iki tolimes būsimo taikos konferencijos Lietuvai nėra prasmės keisti su gudaš sienos, kuri buvo nustatyta 1920 m. liepos 12 d. sutartimi su Sovietu Rusija.

Su Lenkija mūsų siena nėra nustatyta. Ją būtų galima nustatyti etnografiniu pagrindu: "Jei visi būtume gana protingi panaudoti to paties periodo (1909-1918) čia minėtų penkių nuosaikiųjų ir kartu labai žy-

mių politikų (lenkų Lednickio, Grabackio ir Dmowskio, ruso Miliukovo ir lietuvio Klimo) etnografinius žemėlapius, tai didesnieji teritoriniai ginčai tarp lietuvių ir lenkų turėtų atkristi, tektų ginčytis tik dėl kelių mišrių pasienio valsčių pietinėje Suvalkijoje." Pagal šiuos žemėlapius Lenkija baigtųsi Suvalkuose, prietų prie Seinų, bet nepasiektų Nemuno su Gardinu. Taigi ir Vilniaus klausimas išsprendžiamas Lietuvos naudai. Prof. Pakšto nuomone, "Lenkijai yra puikesnių kelių į nacionalinę didybę, negu iš savo mažesnio kaimyno atimti sostinę ir vienintelį stambesnę miestą dėl to, kad jame yra ir lenkiškų kultūrinių tradicijų ir gan daug lenkų gyventojų."

Mažosios Lietuvos pietinė siena ateity priklausys nuo Vokietijos galybės būsimojo karo metu. Šiuo metu turime laikytis linijos, kuri buvo nustatyta Potsdamo konferencijoje ir kurią savo parašais patvirtino Sovietijos, Amerikos ir D. Britanijos aukščiausieji politikos vadovai. Čia Rusija atskėlė Maž. Lietuvą (imtinai su Karaliaučium) pasiremmdama lietuviškais etnografiniais duomenimis, pasinaudodama sovietinės Lietuvos ekspertais ir žadėdama tą kraštą sugrąžinti Lietuvai, kad ir susovietintai.

Lietuvos ribų klausimu mes turime turėti aiškų nusistatymą ir žinoti, ko norime bei siekiame. Ir čia mums reikia kruopščiai pagrindinių studijų, reikia turėti surinktą visą medžiagą, reikia orientuoti pasau-

lio politikos kūrėjus bei vairuotojus. Todėl nevisai norime sutikti su prof. Pakštu, kad ir ruošiamasis Lietuvos žemėlapis tebusias reikalingas tik lietuviškomis mokykloms, liuanistikos kursams, lietuvių laikraščiams bei laikraščiams ar... patalpoms papuošti. Jo paskirtį norime vaizduotis daug platesnę. Jis ir toliau prie jo pridėti tam tikri paaiškinimai turėtų pasauliui byloti apie mūsų teises į mūsų pačių žemes. O prof. Pakštui turime būti dėkingi, kad jis šį klausimą keilia bei judina. Būtų gera, kad toliau šiuo klausimu imtų daugiau kalbėti, rašyti ir kiti mūsų specialistai.

Prof. Pakšto straipsnis paskartotas ir kovo 20 d. "Tėviskės Žiburiuose."

PATRIOTIZMO PAGRINDAI

ATEITIS, vasario mėn. Šiuo klausimu J. Gobis, plačiau palietus gimtąją kalbą, "autos temperamento bei charakterio bendrumą, krašto gamtos įtaką, tautos praeitį, jos valstybės bei kultūros istoriją, straipsnį baigia tokia išvada:

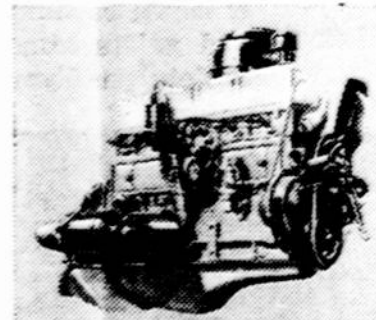
"Mūsų tėvai ir sentėviai savo žemiškąjį 'as' yra paveldėję nuo kelių mums perdavę; mes esame jųjų 'as' tęsiniai, todėl nebūtų dora atskirti nuo to didžiojo kolektyvaus mūsų tautos 'as' ir užmiršti savo tėvyne. Ne visi lietuvių tautos sūnūs ir dukros, prieš išklaidyti po visą pasaulį, galės ir norės repatriuoti, bet visi turi atsiminti šv. Rašto žodžius: 'Jei aš tave, Jeruzale, mano tėvyne, užmirščiau, tegu prilimpa liežuvis prie mano gomurio, tegu nudžiūsta mano dešinioji ranka'."

St. Papartis

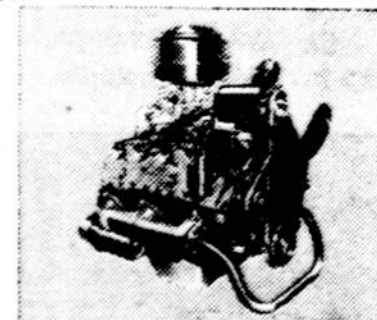
FORDAS yra ilgesnė, stipresnė ir labiausiai pajėgi mašina iš bet kada pagamintų pigių mašinų tarpo

Frankiai, priedai, papuošimai pakeliami be specialaus pranešimo. Baltais kraštais padangos, jei jų yra, apmokamos atskirai.

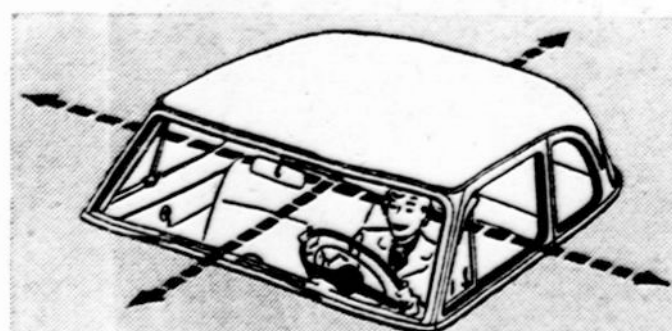
Naujas! 160 h. p. aukštos kompresijos Mileage Maker Six! šis 1952 metų Fordas yra vienišelis visai naujas, aukštos kompresijos, mažos trinties "Six" šio meto industrijoje. Jis yra 101 arklio jėgos stiprumo.

Dabar! 110 h. p. aukštos kompresijos Strato Star V-8, stipriausias bet kada pagamintas žemos kainos motoras. Jis yra to paties tipo ir tos pačios jėgos kurie aptarnauja brangiausias Amerikos mašinas.

Naujo Fordo sėdynių įrenginiai yra naujausi ir moderniausi šio meto gamyboje, stilingi ir niekuomet nesensta. Jūs turėsite gero ir gerai suldynto metalo... naujos konstrukcijos, sandarų korpusą, apsaugotą nuo vandens, dulkių ir purvo. Lengvai naudojami Power-Pivot sankabos ir stabdžių pedalai, kabantys iš viršaus, nėra grindyse sklydę ir todėl daugiau kojomis vietos.

Fordas naujas pilnas aplinkinis motonumas leis jums matyti visas kryptis. Jis turi lenktą vieno gabalo mašinos platformą, užpakalinį stiklą ir pilną aplinkinį vaizdą pro langus. Naujo Fordo vairavimo sistema vairavimą palengvina 25%... lengvai privairuojamas prie šaligatvio.

F.D.A.F.

Plačiausiai vartojamas ir labiausiai mėgiamas vairuotojų.

• Su nauja automatine vairavimo kontrole jūs turėsite žemesnį išlyginimo centrą, platesnį priekio spaudimą ir išstrižainį užpakalį kelio nelygumų išlygintoja. Šie ir daugelis kitų vairavimo patogumų padeda pašalinti lingavimo smūgius ir svyravimą posukiuose. Jūs skaitysite taip pat šį Forda gražiausias išrodančia mašina. Žiūrėk, pvz., kaip atsparos remiai grakščiai aplenkia sparnus, juos apsaugodami. Kreipk dėmesį į naują išvaizdą — žemesnis, platesnis. Ir visa ši gražiai išrodanti mašina yra patvari... nes 1952 metų Fordas yra patvariai pagamintas.

Designed to out-last any car in its class... bar none!

Reikalaukite "Test Drive" pas Jūsų FORDO ATSTOVĄ

'52 Ford

NAUGRENA!
PASVAISTE išleido naują telefono plokštelę
B. BUDRIŪNO MALDA
ir ČASNAUSKO
SKUBINK PIRK KRYŽIAUS
igiedoję Mezzo - sopranas
Pirm. Laisvės kūrėjas
Palydi: Smailu - VILIAM ŠIMERK
Vergonai - A. MROZINSKAS
Kaina \$1.75 Siuntiniu paštu kartu su įpakavimu ir persiuntimu \$2.00
Užsakymus siųskite: PASVAISTE
563 Hemlock St., Brooklyn 8, N.Y.

Guatemala City, Guatemaloje, kariuomenės buvo viešai sušaudyti sušautos žudiko naujos nariai. Viršuje, atsidūrė prieš egzektorių sautuvus, sušaudomieji, susirėmė rankas, bando melsis. Apačioje — tarp sūvių dūmų nušautieji svyrą į žemę.

DARBININKAS

THE WORKER

Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly

— BY —
FRANCISCAN FATHERS

Reentered as second class matter at Brooklyn, N. Y. May 25, 1951, under the Act of March 3, 1879, originally entered as second class matter at Boston, Mass., September 12, 1915.

SUBSCRIPTION RATES

	Domestic yearly	Domestic yearly	Domestic yearly
Brooklyn, N. Y.	\$5.00	Amerikoje metams	\$5.00
Half year	\$3.00	Brooklyn, N. Y.	\$5.50
Foreign	\$5.50	Pusei metų	\$3.00
		Užsienyje	\$5.50

Stripsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuožiūra. Nenaudoti stripsniai saugomi ir gražiniai tikrai autoriams prašant. Pavardę pasirašyti stripsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

PALYDINT IR PASITINKANT

LIKVIDATORIUI jau perduota laimintoji iri keiktoji IRO. Jos 8 laivus, apie 160 tarnautojų, apie du milijonų dolerių, 12-205 DP baigtų su vizomis bylų perdavė kitai trijų raidžių kombinacijai — PIC (Provisional Inter-governmental Committee).

IRO palydinti iš gyvųjų tenka pripažinti, kad ji ir jos pirmatė UNRRA buvo įvykdžiusios didelę tarptautinio solidarumo idėją. Įvykdžiusi tokiu mastu, kaip dar niekad pasaulio istorijoje. Ji įkurdinusi apie 1 mil. žmonių. Bet prie didelės idėjos prisilapka ir savanaudžiai. Nors ne tokiu mastu kaip UNRRA, bet stebino labai uolus vienos grupės žmonių dalyvavimas ir jos įpėdinės gerai apmokamoje veikloje. Net ir priešmirtinis aktas, kurio įpėdinių dar neperleido, nuostabus IRO: istorijai išspausdinti pasiskyrė 157.000 dolerių. Vienai tik knygai! Tiesa, suma mažesnė už UNRRO istorijai išleista — 400.000 dol. (!).

Nejaukūs ir pirmieji IRO mažesnio paveldėtojo žygiai. Aukštasis komisaras tremtinių reikalams išleido knygą apie tremtinių problemas (400 pusl.) už 100.000 dol. IRO likvidacinėje sesijoje su ypatingu užsiėmimu jis reikalavo, kad jam būtų perduotas IRO archyvas, ypatingai apeliacinės DP bylos. Veltui prancūzų atstovas įtikinėjo, kad jas reikia sunaikinti arba suinteresuotiesiems gražinti. Ką žinai, kam jos gali patekti — kalbėjo prancūzas — jeigu net atominės paslaptys iš seifų dingsta. Bet komisaro užsiėmimas buvo patenkintas. Ir kam jam to reikėjo?

Su nepasitikėjimu sutinkamas ir pagrindinis IRO paveldėtojas — PIC. Jo reikalus laikinai ėmėsi tvarkyti vienas iš buvusių IRO direktorių Pierre Jakobsen. Daugelis vyriausybės neskubina virsti tos organizacijos nariais. Britanija vargai bestosianti — pinigų tam reikalui neturinti. Švedija ir Norvegija dar pažiūrėsiančios toliau. Turkija jau išstojo. Amer. Warren buvo išrinktas į vykd. komitetą. Bet šioje sesijoje amerikietis pasitraukė. Susiginčijo čia ir belgai, prancūzai, šveicarai dėl organizacijos buveinės. Kiekvienas ją pas save traukia. Kvepia vėl geru pinigų.

INICIATORIAUS tapniukusia atmosfera praskaidrinti naują idėją pasirodė Trumanas. Kovo 25 d. jis paprasė kongresą priimti naujos imigracijos įstatymą — 300.000 asmenų per trejus metus. Savo kalboje Trumanas pagerbė buv. IRO veikimą, įvertino privačių organizacijų ir amerikiečių šeimų talką hitlerizmo ir komunizmo aukoms gelbėti. Jas išskaitinėti Trumanas pradėjo nuo baltų. — Bet 1948 metų bilium ne visi išgelbėti. Naujų komunizmo aukų atbėga į Vakarų Vokietiją kas mėnuo apie 20.000. Jas priglausti Amerika laiko savo pareiga. Antra, prezidentas nurodė į augantį Europoje gyventojų perteklių. Vien Vokietijai primesta iš rytų 9 mil. Triestas, Italija, Graikija negali sutalpinti savo prieauglio ir iš satelitinį kraštų atbėgančių komunistų persekiojamų tautiečių. Paprastu kelių jie negali imigruoti į JAV. Ir čia prezidentas vėl nurodo pavyzdžių į baltus: esą latvių kvota jau išsemta iki 2274 metų, estų iki 2146, lietuvių iki 2087, lenkų iki 2000 metų. Taigi naujo biliaus uždavinys — palengvinti išspręsti ne tik likimą naujai atsirandančių DP, bet ir gyventojų pertekliaus problema Europoje. Ir čia vėl švysteli humaniškas solidarumo bruožas.

Mūsų laikų prezidentas

Knyga apie gražiausios ir mieliausios moters vyrą

„Ponas Prezidentas“ tokia knyga šiandien kelia susidomėjimą, kai kur ir triukšmą Amerikos visuomenėje. Ji yra žurnalisto William Hillman parašyta apie Trumaną su gausiais prezidento laiškais, dokumentais, pasikalbėjimais, specialiai duotais šios knygos autoriui. Nelaikdamas, iki mirties prezidentas ir pasirašydinėjo apie save knygą. Kai kas knygoje save įžiūrėjo nemaloniai šviesoje, bet savo vardo ten nerado. Tad oficialiu laišku kreipėsi į Trumaną, kad paaiškintų, ar čia apie jį, laisvą rašantį, kalbama ar ne. Prezidentas gudriai į laišką nutylėjo. Suprask, kaip nori. Tokie numeriai skelbiami spaudoje ir dar labiau knygą reklamuoja.

ga rinktinė ne tik iš šių, bet ir iš daugelio metų knygų.

Trumanas, duodamas autoriui savo archyvus naudotis, sako neturėjęs politinių tikslų. Tik norėjęs, kad „tauta pamatytų prezidentavimą taip, kaip aš jį pergyvenau; noriu, kad mane matytų tokį,

koks aš esu“.

Kitados su daugeliu teko piktintis, kad Trumanas savo dukters koncerto recenzentui išdrožė piktą koliojamą laišką, kuris, žinoma, ir spaudoje buvo paskelbtas. Prezidento orumui nedera taip smulkintis — teko nugalvoti. Kai tas pasipiktinimas teko paskaičiuoti vietnam žymiam amerikiečiui, jis atsakė: tikras amerikietis tuo

Trumanas norėjo toks atrodyti kaip visi piliečiai. Jis nevengia pasakotis tokiu tonu savo asmeninio gyvenimo:

„Nuo šešerių metų savo amžiaus aš turėjau tik vieną mylimąją. Pirmu kartu ją pamaciau presbiterionų bažnyčios sekmadieninėje mokykloje Independence, kai ten mane nuvedė motina; paskiau ji sėdėjo už manęs mokykloje. Galvojau, kad ji yra gražiausia ir mieliausia moteris visame pasaulyje, ir po 25 metų santuokinio su ja gyvenimo vis dar esu tos pačios nuomonės.“

Praėjus totalizmo laikams, kurie buvo vadų valdomi, bent vakaruose, dabar dažnai nusiskundžiama, kad nesą tokių įžymių, kurios patrauktų mases ir įkvėptų jas pagarbos. Bet tokios asmenybės dabar kaip tik ne mada. Išgalėjo masė valstybės gyvenime ir ji nori matyti ne vadus, ne įžymybes, iškilusias aukščiau už visus. Priešingai, masės amžiuje valstybės priekyje stoja masės žmogus.

Tokis nori būti ir Trumanas, palyginti su aristokratu prezidentu Rooseveltu. Ir jis suprato šių dienų visuomenės psichologiją kreipdamasis tiesiai į masę.

Ne amerikiečiams svarbesnės kitas atžvilgis — Trumano politinis nusistatymas, kiek jis išryškėja iš knygos. Nuo Amerikos prezidento nusistatymo šiandien priklauso ir pasaulio likimas. Iš pridėdamų dokumentų Trumanas pasirodo politinių įvykių vertinime blaišvos nuovološ, kuria paprastai pasižymi „nepermokytas“, natūralus, vadinamasis

„sveiko proto“ žmogus.

Štai kaip jis žiūrėjo į sovietus anais laikais, kai daug kas prieš juos keliaklupščiojo:

„Šį rytą skaičiau Ethridge laišką. Jam daug informacijos apie Rumuniją ir Bulgariją. Jos patvirtina mūsų ankstesnes informacijas apie šias polines valstybes. Jų vyriausybės aš nepripažįsiu... Manau, kad turime su visų griežtumu, kuris mums įmanomas, protestuoti prieš rusų programą Irane. Ji negali būti pateisinta. Tai yra paralelė Rusijos programai, įvykdytai Latvijoje, Estijoje ir Lietuvoje. Ji atsako savivališkai despotiškai politikai, kurią Rusija įvedė Lenkijoje.“

Prez. H. Trumanas, parašydinęs apie save knygą, susilaikė savo buvusių bendradarbių nepasitenkinimo, kad jie netaip vaizduojami, kaip jie patys sau atrodo.

Politiniai konkurentai piktai prikausioja, kad esą Trumanas čia sugalvojęs naują būdą pasireklamuoti. Knyga išsemta į rinką kaip tik pačiame rinkiminių propagandos įkarštyje. Netenka abejoti, kad ji bus labai svarbi ir labai gudi propaganda Trumano naudai, jei ji apsispręs iš naujo kandidatuoti į prezidentus. Ar tai kam patinka ar ne, bet visi pripažįsta, kad knyga parašyta puikiai, „Readers Digest“, kuris nėra palankus prezidentui ir jo vyriausybei, rašo, kad kny-

nesipiktins. Jam patinka matyti prezidentą žmogų su visomis gyvomis žmogaus silpnėmis ir dorybėmis. Tame Trumano jaudinimasi dėl dukters koncerto piktos kritikos amerikietis matys, tik didelė tėvo meilė savo dukteriai prasiveržus. Prezidentas nuo to bus tik artimesnis kiekvienam tėvui ir kiekvienai dukteriai. Ana aiskina šią knygą pateisina. Visa knyga apie Trumaną parodo jį tokį — tėvą, vyrą, valstybininką, — kasdieninį žmogų, o ne šventadieninį herojų.

Tokie buvo juokai, kai prezidento dukterė Margaret Truman su Hollywoodo komiku J. Durante vaidino televizijos programai. Vaidindama akdą, ji su kreiviu lenktu irasė „I like Ike“. Tai nutrynsi, pareikė šiaukt bijanti elti namo. Pagaliau ji prisipažino mėgstanti samoūs ir tai laikanti dideliu sportu.

„Potsdame buvom pastatyti prieš įvykusius faktus; buvome aplinkybių priversti pritarti rusų okupacijai rytų Lenkijoje, lenkų okupacijai Vokietijoje ir rytus nuo Oderio. Tai buvo gėda.“

„Aš neabejoju, kad Rusija rengiasi pulti Turkiją ir užimti Dardanelus. Jei Rusijai nebus parodyta geležinė kumštis, gresia naujo karo pavojus. Tėnai jie supranta tik vieną kalbą: kiek jūs turit divizijų?“

„Netikiu, kad privalome daryti naujas nuolaidas... Turim savo rankose turėti visą Japonijos ir Ramiojo vandenyno kontrolę. Turim Kiniją vėl pastatyti ant kojų ir sudaryti ten stiprią centrinę vyriausybę. Tą pat turin padaryti Korejoje... Pataikavimo sovietams man jau gana.“ (1946 m.).

Kai daugumas amerikiečių samprotavo, kad su sovietais galima sugyventi ir taiką išlaikyti, Trumanas rašė (1946. 9. 19):

„Mr... pustrėčios valandos man kalbėjo. Nesu tikras, kad jis yra toks išmintingas, kaip apie jį galvojau. Jis šimtaprocentinis pacifistas. Jis norėtų, kad savo kariuomenę mes nuginkluotume, savo atominę paslaptį Rusijai išduotume ir rodytume pasitikėjimą Maskvos politbiuro gaujai. Nesu prantam šitokios rūšies svajotojų.“

Amerikiečiai mėgsta visas istorijas su laiminga pabaiga — happy end! Tokia pabaiga — plaukia iš oro žiūrėti į gyvenimą giedriai, optimistiškai. Ir Trumanas yra toks pat amerikietis.

rikietis. Politiniuose įvykiuose jis nori būti toks pat optimistas.

„Priėmiau keturis senatorius. Jie buvo Europoje... Jie tvirtina, kad Prancūzija būsianti komunistinė. Taip pat Vokietija, ir Italija, ir Skandinavijos kraštai. Abejotina esą, ar atsilauks Anglija. Jie visi, išskyrus vieną senatorių, mane užtikrina, kad europinis pasaulis stovi prieš savo galą.“

„Europa per paskutinius 2000 metų daug sykių yra mirusi ir atsikėlus, tad aš nebuvau sujaudintas keturių senatorių sprendimais. Aš pergyvenau krizes vieną po kitos, kurios — kaip visada būdavo teigiama — turėjo kraštą pradžiai. Dėl to ir senatorių aliarmas perdaug manęs nesužadino.“ „Esu pasiryžęs dirbti taikai ir ją laimėti. Noriu viską padaryti, ką galiu, kad alkanos ir karo nuvargintos tautos būtų išgelbėtos, ir tikia, kad mes galėsime tautos pagelbėti, kad jos pačios save išgelbėtų. Tai vienintelė teisinga politika.“ (1945. 7. 7.).

„Mes sukludėme trečiąją pasaulinę karą. Mes išlaikėme Amerikos ūkį pusiausviroje. Rusai tikėjo, kad mes jau 1946 m. susprogsime ir kad tada pasaulis jau priklausys rusams. Mums pasisekė to išvengti.“

„Kai kurie žmonės sako, kad mūsų didžioji respublika jau saulėlydyje. Jie nežino, ką jie kalba. Mes stovime tik didžiojo išaugimo pradžioje, ir, aš tikiu, ne imperialistinė prasme. Imperializmas nebuvo niekad sėkmingas ir moderniam pasauliui neįmanomas.“

PAVERGTOJE LIETUVOJE

• Kas yra tikrieji banditai? Ieįdžiamas biuletenis „Christian Democratic News Service“ rašo, jog yra gauta žinių, kad bolševikai kruopščiai renka medžiagą apie pabėgusius lietuvių, kurie kovoja dėl Lietuvos išlaisvinimo. Prie „istorinio ir revoliucinio muziejaus“ yra specialus skyrius, pavadintas „banditų ir šnipų archyvas.“ Čia sudarinėjami ir saugomi sąrašai lietuvių veikėjų Vokietijoje, Prancūzijoje, Anglijoje, JAV ir kitose laisvose šalyse.

Kas yra tikrieji banditai ir jų taktiniai, visas pasaulis gerai žino. Kai ateis laikas, bus surasti ir be sąrašų tie lietuvių tautos žudikai ir pardsidavėliai, kaip Paleckis, Šniečkus, Gedvila, Guzevičius ir visa ta banditų kompanija.

• Sukiaulinta moteris. Bolševikinė spauda rašo: „Dar visai neseniai niekas Lietuvoje nežinojo apie kuklią, valstietę Stasę Vitkienę... Dabar Vitkienė visų gerbiama moteris, garbi respublikos gyvulių augintoja... Dirbdama kiaulininke šiaulių srities „Gegužės Pirmosios“ kolūkyje, ji pernai išaugino iš kiekvienos motininės

kiaulės po 25 paršelius ir išsaugojo visus jauniklius. Už tuos įžymius laimėjimus gyvulininkystėje Tarybų valstybė suteikė jai Socialistinio Darbo Didvyrės vardą.“ („Liaudies Balsas“, kovo 7 d.).

Tik Tarybų valstybėje, viena tokia pasauliui, ir gali turėti didvyrių, kurie „motinas kiaules“ priverčia daugiau duoti paršelių. Kiti medalius kabinę pačioms kiaulėms, o ne jų augintojoms.

• Kaip yra su išvežimais? Žmonių deportacijos Sovietų Rusijoje yra nuolatinės dėl dviejų priežasčių: viena, bolševikams reikia gyvos, pigios ir vergiškos darbo jėgos; antra, reikia visą laiką valytis ir valytis nuo nepatenkintųjų komunizmu. Lietuva dar alinama ir kaip ne rusiškais kraštais. Štai, laisvajai pasauliui yra pasiekę sąrašai išvežtųjų 1951 m. Nurodomos vietos ir šeimų bei asmenų skaičiai. Viso išvežta taisy metais apie 18 tūkstančių žmonių. Daugiausia iš Vilniaus, Kauno ir Šiaulių apylinkių.

J. A. BŪNINAS

SAUKSMAS

Pabaiga

Dėl šešelio aiškesnė ir žalesnė rodosi šalta vasarė naktis, ir mėnulis labiau blizga. Tyresnis, mėlynės pasidarė žvaigždės, tarsi dangus. Kartais visinės Mažosios Azijos kranto, apačioj nutūptų vilų, sodų ir pievų, atitolsta.

Priešais save regiu didelę apskritą kalvą. Kaip minkštos ir vis dėlto ryškios jos apybraižos tam šviesiam dangui! Kokios tamsios ir grakščios apybraižos tu keletu itališkųjų pinigų, vainikuojančių jos momentą, ir jų trumpų liemenų, ir tamsių karūnų! Ogi štai didelis kalnagūbris įlinkis, ir mėnulis, atsidūręs anapus jo, vos vos švyško; persišviečia nuogi pavasariniai gojeliai, sidabrėja juose nuo mėnulio spindulių perregimas rūkas. Bet išnyksta ir įlinkis, — plaukiame tamsia paslaite, tirštais sodais apaugusia, kur tarp čerpninių stogų svyro juodi kiparisai.

Pirmutinė bailutė lakštingala saldžiai pračiausko, praskardeno sodus — tilo... Pavasario žemės vėsa ir pernykščių lapų aromatu dvelkia nuo kranto...

— Jusuff! — aistringai, ašarom springdamas, plyšauja balsas nuo vairagalio. — Jusuff!

Nusileidęs nuo šturmano stovynės, skubiai nuėjau ten. Nubėgau laiptais nuo spardėko, praėjau pro vienodai ir giliai dūsojančias mašinas, nuo kurių dvelkė kaitra ir įkaitusios alyvos kvapu... Vėl mėnulis pakaitė vietą. Jis ten, toli už vainikuojančių kalnų, ir mėnulis, atsidūręs anapus jo, vos vos švyško; persišviečia nuogi pavasariniai gojeliai, sidabrėja juose nuo mėnulio spindulių perregimas rūkas. Bet išnyksta ir įlinkis, — plaukiame tamsia paslaite, tirštais sodais apaugusia, kur tarp čerpninių stogų svyro juodi kiparisai.

šinę, tarnavusių vietoj patiesala, ir vėl bloškėsi aukštelinėla ir, laužydama rankas, aistringai, trumpai, su neapsakoma gėla ir malda, šaukė:

— Jusuff! —

Ir — —viską supratau.

Jis, tas mažasis turkelis, prisilepėjęs, prisidainavęs graikiškų dainų, užmigo. Taip ir pramiegojo visą Marmuro jūrą. Ir staiga pabudo ties pat Stambulą, atėmusiu jam sūnų... Jis nuolankiai, kaip tikras musulmonas, priėmė ir užkasė širdį savąją gėlą. Niekas nepastebėjo skausmo pėdsakų jo abejingose raukšlėse, jo ramiai pakeltose antakiuose ir nukarusiose ūsuose. O ir tas skausmas grubiai maudė jo širdį. Bet štai atsitiko nepaprasti dalykai: keliolika Kovakas, svetima paluba, svetimi žmonės, ėmusieji į vaistinių pilkulių, smulkų, aštriu tabaku ir ugniniu gėralu, jo išvestas iš vėžių, jis, jausdamasis plaukias ir paties padisacho miesta, liguistam dvasios pakilime ėmė prisiminti, kaip išvežė į ten jo sūnų, ėmė vaizduotis, kaip jį Arabijoje užmušė. Ir nuvirtę pagaliau — nustojo samonės ir miegojo ilgai, ilgai...

Ir staiga atbudo. Kažkas sunkus slėgė jį sunkiam girto miego. Bet kai atsivėrė jam akys, pajuto jis vėlyvą naktį iš tos tolimos, kuri jį supa, pamatė didingą, fantastišką mėnesienos šviesoj Stambulo smėklą — ir staiga, visa savo būtybe, gal būt pirmą kartą pajuto visą gilybę to, ką padarė Stambulas jo š skurdas, niekam nereikalingo gyvenimo ir iš gražiosios Juzufo jaunystės. Gi tiek jis apie jį, apie sūnų pasakojo kvatojantiems iš jo rusų šunims! Ir, pakilęs, pasijuto su išgasciu, jog jis girtas, baisiai girtas, užnuodytas ir nelaimingas...

Aš priėjau prie jo. Jis atgręžė į mane išlyskusį mėnesienoj, visą ašarom sučiurintą, su šlapiais nukaruniais ūsais veida, išsprogdino į mane sąvąsias avino akis, sustiklėjusias nuo nuody, raudojimo ir įtemimo... Kam čia po juo ta suvėlta plaušinė? Gali būt, jis atsiminė dar tai, jog pramiegojo vakarinę malda, ir mėtėsi, grūdamas ir vėl keldamasis, pasitiesti tai plaušinė... Bet kur čia jam malda? Visas jam galvoj maišosi, jis jaučia tik vieną — siaubą ir širdgėlą. Ir staiga ima šaukti

Stambului, mėnesienos nakčiai, kad jis vienas ir kad žūsta. Ne, to negali būti! Sūnus gyvas, jis turi būti gyvas, jis turi sugrįžti! Sūnus turi sugrįžti ir ir dėl to, jog jį vargšas, vienšis senelis, apgėdino, apnuodijo... Ir, raudodamas, siusdamas nuo siaubo ir persąties, ėmė klaukiai šaukti, ašarom springdamas.

Aš paėmiau jo paledėjusią ranką. Jis susprudo ir ištraukė ją iš manęs. Puolė kaip žvėris ant tos savo plaušinės ir ėmė ją konvulsyviai mankyti, lyg norėdamas pasitiesti priešais save. Ir vėl, neapsidorojęs nei su girtumu nei su skausmu, sunkiai susmuko ant kulnių. Nesulaikomai paplūpusios ašaros užliejo akis, girta sloga dusino kvėpavimą, šlapi ūsai lindo į burną.

— Jusuff! — šūktelėjo trumpai ir grubiai, kaip skenduolis, kyštelėjęs galvą iš vandens.

Ir užstaugė, kratydamas nuo raudojimo, springdamas ir tiesdamas rankas į Stambulą: — Jusuff! Jusuff!...

O vandenys pro borta tik užžė. O užpakaly garlaivio aukštinis ežeras klausėsi.

Vertė D. U.

Nuo Žemaičių Kalvarijos iki Romos

Sventosios pėdos

JONAS PETRĖNAS

Lietuvoje. Pabiržės parapijoj, gyvena jau senyvas žmogus, visų mylimas ir pažįstamas Adomėlis. Jo pavardės beveik niekas ir nežinojo — visada tik vardu ir tevadindavo. Užėmė kartą pas jį ir pradeda me šnekučiuoti.

— O, dėde, kaip čia gražu! Visos sienos nukabinėtos paveikslais, fotografijomis, — pradėdau kalbinti Adomėlį, jau gerokai pliktėjęs tretininkas ir buvęs uolų knygnešis, lietuviškų knygų, laikraščių, rožančių, paveikslų pardavėjas.

— Čia visos mano gyvenimas sudėtas, — atsidūsta Adomėlis ir nukabina nuo sienos vieną apdulkėjusią fotografiją. — Va, veikeli, ar matė kada šventąją Žemę? O aš ten buvau ir vaikščiojau tais takais, kuriais ir mūsų Viešpats yra keliavęs, vaikštinėjęs. Geras darbininkas buvo tas mūsų parapijos kunigėlis, kuris sutaisė tokią didelę kompaniją į Romą, į šventąją Žemę. Ir man tada teko keliauti su ta kompanija...

Varčiau rankose paveikslą. Žiūrėjau į didelę grupę žmonių, paprastų mūsų miestelio ir kaimo žmonių, kurie, sunkiai dirbdami, susitaupė pinigų ir keliavo pamatyti Amžinojo Miesto, po to pasuko į Palestiną — šventąją Žemę ir lankė šventąsias vietas, Kristaus gyvenimo, stebuklų, kančią ir mirtiną pažymėtą. Ir dabar, po tiek jau metų, Adomėlio akys žėrėjo tuo džiaugsmu ir keliavės atminimais. Gal jis nemokėjo taip gražiai ir įdomiai visko nupasakoti, atkurti, prisiminti, bet jo širdis visą amžėlį džiaugėsi ir gyveno tais šventosios keliavės įspūdžiais.

Ne visiems tenka laimė pamatyti amžinąją Romą, vaikštinėti šventosios Žemės keliais, lankyti Betliejų, Kaparnumą, Jeruzalę, žvelgti į tuos kalnus, kur Kristus maldoj praleisdavo naktis, žmones mokydavo. Nors iš dalies šią džiaugsmą atneša gražioji Gavėnia, kurios maldos, giesmės, apeigos kreipia žmonių akis į kenčiantį Kristų ir žadina Jam meilę, užuojautą, nuosirdų atjautimą. Ilgų amžių bėgyje augo ir pilnėjo jautrus Kristaus kančios atminimas, pražydėjęs krikščionių tarpe nuostabiomis formomis ir būdais. Nuo paprastų, lietuviškose „kantičkose“ užtikamos Gavėnios giesmės „Alyvų daržely“ iki gražiosios oratorijos „Septyni Kristaus žodžiai“ — visur aidį įpinta Kristaus kančia.

Atmink, krikščioni, ką Jėzus kentėjo...

Religiniai Gavėnios papročiai ir nuotaikos gražų atgarsį rado ir mūsų Tėvynėje. Juos stiprina ir lydo sunkios ir niūrios šventųjų priespaudos dienos. Sodybų ir pakelių kryžiai, koplytėlės dažnai kalbėjo lietuviui ne vien apie Dievo Sūnaus kančią, apie sopulingosios Motinos ašarų jūrą, bet jie kartu žymėjo ir pačių lietuvių vargą kelią. Ir dažnai negalėjai atskirti, ar čia verkią lietuvius, ar

„Tenai prie vieškelio kelio Iš medžio koplytėlės Nužengęs, rymo kryžkelėj Nykus Rūpintojėlis“ (J. Aistis).

O kiek daug gražios poezijos ir gilaus liūdesio slepia Gavėnios vakarai lietuviškose šeimose! Susirinkę šeimos nariai ir kaimynai kas vakarą klausosi iš „Gavėnios knygos“ jautrių skaitymų; vieni veda, kiti gi jiems pritaria giedant Gavėnios giesmes: „Atmink, krikščioni, ką Jėzus kentėjo, kada dėl mūsų Kraują savo liejo“...

Šią nuotaiką apvainikuoja giedami „Kalnai arba Keliai Kryžiaus Jėzaus Kristaus“, kurie nuo paskutinės vakariinės („večerninko“) lydi kenčiantį Kristų iki kryžiaus mirties. Užbaigus „Kalnus“, visų akys nukrypsta į Žemaičių Kalvariją, kur „Vyskupas Žemaičių Jurgis Tiškevičius, visokio gero geisdamas dėl savo avinyčios, leidant Tėvui šv. m. 1637 įsteigė ir įpravedė tą nobaženstą savo vyskupystėje vietoj šiandieną vadinamą Žemaičių Kalvariją“ (Aukso Altorius, 1913 m., psl. 830). Ten buklais šlovinga. Jos garbei

budį Šv. Panelė Marija, stchorai, giesmės. Vėliau, kada į šiuos vaidinimus įsibrovė įvairių nukrypimų, nebesuderinamų su šventa vieta — bažnyčia, atskirų kraštų vyskupai ir bažnytiniai susirinkimai juos uždraudė statyti bažnyčiose.

Šitokių religinių vaidinimų trupinių noris užtikti ir Lietuvoje. Didžiosios Savaitės liturginių apeigų puošnumas itin mėgiamas lietuvių. Didįjį Ketvirtadienį visi mistiškai nusiteikę meldžiasi prie „turmėlės“ — kalėjimo, primenančio Kristaus kančios išvakarės ir Šv. Sakramento įsteigimą. Didįjį

Pentadienį visi renkasi „prie darželio“ ir liūdi grabe įdėto Karaliaus:

„Verkit pakalnės, verkit kalnai didi, Verkit mūrai graudumą išvydę, Mirė tas Viešpats, kuris juos sutvėrė, Ir kraštus marių vandenius užtvėrė.“

Daugiausia, manau, anų religinių vaidinimų trupinių galima surasti Didįjį Šeštadienį, ypač Velykų naktį. Skardūs bugno garsai šaukia į Velykų nakties pamaldas. Ten prie Kristaus grabo budi 4 sargybniekai, apsirengę rūbais. Dažnai aplinkui juos sukinėjasi ir vi-

V. KASUBA

Sv. Veronika

paskirta giesmė ir baigiami „Kalnai“:

„Karaliene maloninga, Kalvarijoj stebuklinga, Taveip šaukiame kalti žmonės, Trokšdami Tavo malonės.“

Gavėnios nuotaiką lietuviuose stiprina ir griežtai užlaikomas pasninkas, vadinamas „sausu pasninku“, kada nuo Pelenų dienos iki Velykų žmonės ne tik mėsos, bet nė lašelio pieno ar sviesto neragaudavo. Poetas Bern. Brazdžionis, tai prisimines savo eilėraštyje „Poeto autobiografija“, rašo: „Gavėnioje aguonų pienas. Aguonų pienas! Tai gardu. Arba, kad laukdavau Velykų — margučių laukdavau už du“.

Kristaus kančios motyvai vėlesniais laikais, apie 10 šm., buvo pradėta įpinti į religinius vaidinimus, kurie dažnai vykėdavo ir pačiose bažnyčiose. Vidurinių amžių žmonių įspūdingumas, religiniams dalykams jautri širdis, vaizdingumą mėgstanti vaizduotė sukūrė daug gražių religinių dramų, vaidinimų, dažniausiai paimitų iš Kalėdų ir Velykų liturginių motyvų ir vaizdų. Velykiniam metui yra žinoma drama „Prė Kristaus grabo“, kuri pradėdama angelo pasikalbėjimu su moteriškėmis, atėjusiomis iekoti ir pagerbti kape palaidoto

Išganytojo. Tai buvo tikros dabartinio teatro scenos, gyvi artistai, pasipuodę atitinkamais rūbais. Artistų dialogus (pasikalbėjimus) lydėdavo gražūs

BALTIMORĖS ŽINIOS

Literatūros vakaras

Verbų šeštadienį, balandžio 5 d., 7 val. vakare, šv. Alfonso salėje bus įdomus literatūros vakaras. Tai labai reta ir brangi pramoga, kurioje reikėtų atsilankyti ne tik literatūros mėgėjams, bet visiems lietuviškos archyvo susipažinti su lietuviškojo žodžio menu. Šio vakaro turinys bus labai platus, nes jame sutiko dalyvauti ir iš savo kūrybos paskaityti sie žymūs literatūrai svečiai:

Bernardas Brazdžionis, naujo Lietuvos atgimimo dainins, daugelio literatūros premijų laureatas.

Antanas Vaičiulaitis, vienas iš žymiausių mūsų naujųjų stilistų, romanų ir novelių meistras, literatūros kritikas.

Nelė Mazalaitė, viena iš žymiausių moterų dabartinėje mūsų literatūroje, legendų, novelių ir romanų rašytoja.

Paulius Jurkus, žymus poetas ir novelistas, Žemaičių krašto atstovas.

Be to, šiame literatūros vakare dar dalyvauja ir iš savo kūrybos skaitys gausios vietinės literatūros pajėgos, kaip: Nadas Kastenis, senas baltimorietis, poetas ir naujosios mūsų lyrikos vertėjas į anglų kalbą.

Jonas Štuburis, žymus senų

jų lietuvių ateivių rašto darbuotojas, novelistas.

Juozas Mikuckis, senesnios kartos atstovas mūsų literatūroje, lyrikas, daugelio dainų autorius.

Alfonsas Nyka — Niliūnas, modernus lietuvių lyrikas.

Aleksandras Radzius, vaikų poezijos kūrėjas, lyrikas.

Kazys Bradūnas, kūrybingas rašytojas, poetas, kelių premijuotų knygų autorius, naujosios lietuvių poezijos antologijos „Zemė“ redaktorius.

Tokios apimties literatūros vakaras Baltimorėje bus bene pirmą kartą. Dalyvaujanti jame ne tik susipažinsime su pačia naujausia mūsų literatūros kūryba, bet dar pamatysime rašytojų moraliai, kurie yra lietuvių tautos dvasios gelmių reiškejai.

Pavykęs koncertas

Sekmadienį, kovo 23 d., kelių baltimorietų rūpesčiu buvo surengtas koncertas, kuris įvyko Lietuvių salėje 3 val. po pietų. Programoje dalyvavo baltimorietis gėrai pažįstamas Metropolitan operos solistė, kontraltas, Anna Kaskauskaitė-Kasakas, baltimorietis tenoras Klemanas Andriejus ir žymus pianistas Alek. Mrozinskas. Visi solistai savo partijas atliko su dideliu pasisekimu ir publi-

kasias išdaigas išdarinėja kipsukas, kuriam ypač nepatiko Kristaus kančia, sugriovusi jo karalystę. Šit kiti ieško pakampėse Judošaus ir nori jį pakarti už Kristaus išdavimą. Kitur gi vyksta dvikova tarp angelo ir velnio, tarp gero ir pikto, kuri taip ryškiai Kristaus kančioje ir mirtyje, „pragaro vartus išgriovusioje“... Vis tai trupiniai ar likučiai anų religinių vaidinimų, pradėjo skoningai ir tvarkingai rengtų Vilniuje Jėzaus, jų vedamųjų mokyklų, o paskum atėjusių gabalėlių į atskiras parapijų bažnyčias ir čia neretai išsiginusių, virtusių net „nerimtomis berniukų išdaigomis.“

Jeruzalės Kryžiaus bažnyčia Romoje

Gyvendamas šia lietuviška Gavėnios nuotaika, nesdamas riekščios kruviną benamio širdį, 1949 m. ir aš, kaip anas laimingasis Adomėlis, aplankiau Romą, nors ir nepavyko atsikasti iki Sventosios Žemės. Romoje stovi graži Jeruzalės Kryžiaus bažnyčia (Santa Croce in Gerusalemme), statyta, sakoma, Konstantino Didžiojo 320 m. Joje laikomos šv. Kryžiaus relikvijos, surastos šv. Elenos, Konstantino motinos. Didįjį Pentadienį užsuku į šią bažnyčią ir matau minias žmonių, kopiančių į koplyčią ir adoruojančių Kristaus Kryžiaus relikvijas. Išėjau į tą judrią maldininkų jūrą, o širdis nešė į aną paliktą šalį, į Lietuvą, kur dar taip neseniai skambėjo Gavėnios giesmės, visų akys kryo į Žemaičių Kalvariją... Ir pagalvoju:

„Didis ir garbingas esi Viešpatie! Pilotai visais laikais plovė ir tebeplaua rankas. Ar nejaudina žmonių ašarų jūros jų akmeninės širdies? Kantrūs Skausmų Vyre, atsiliepk šauksmui tos šalies vaikų, kurie taip nuosirdžiai liūdėdavo Kančios sekmadienį, kurie taip viltingai laukdavo Velykų prisikėlimo...“

Parapijų aukos NCWC

NCWC, daug padėjusi tremtiniams, šiemet turi sudaryti biudžetą tikėtai iš tų aukų, kuriuos surenkamos per parapijas. Ligi šiol ji gaudavo lėšų iš karinio fondo (National War Fond) ir IRO. Abi tos organizacijos jau beveikia.

Mirė

Kovo 20 d., po ilgos ir sunkios ligos mirė senas baltimorietis Petras Skelšas. Paliko daug artimųjų. Palaidotas kovo 24 d. Holy Redeemer kapinėse iš šv. Alfonso parapijos bažnyčios, kur už jo vėl buvo atlaikytos trejos gedulingos mišios ir pasakytas gražus pamokslas. Velionį į kapus palydėjo giminės ir didelis būrys artimųjų.

Filma iš Lietuvos gyvenimo

Šį sekmadienį, kovo 30 d., Lietuvių salės antrame aukšte bus rodoma lietuviška filma. Pirmasis seansas bus 3 val. po pietų, skiriamas specialiai vaikams ir moksleiviams. Įėjimas 25 ct. Lietuviškosios šeštadienio mokyklos mokiniams įėjimas nemokamas. Antrasis seansas 6 val. vakare. Skiriamas daugiau suaugusiems. Įėjimas 75 ct. Tikimasi, kad šių filmų pasiūlyti susirinks daug senakurių ir naujakurių lietuvių. Pravarų pasirūpinti, kad filmas pamatytų vaikai, kurių žymi dauguma savo tikrąją tėvynę pažįsta tik iš pasakojimų.

BAŽNYČIA IR PASAULIS

• Velykų pirmoji diena šiemet sutampa su Rytų Bažnyčios Verbų sekmadieniu. Tuo būdu Jeruzalėje, kur prie Kristaus grabo suseina ir katalikai ir stačiatikiai, balandžio 13 d. bus giedama ir „Alleluja“ ir „Hossana.“

• Vatikanas oficialiai pasakė, kad gali turėti laivyną su savo vėliava, kaip visos nepriklausomos valstybės. Manoma, kad tokiu laivynu popiežius pasinaudotų tik karo atveju.

• Katalikų vadai JAV siūlo kad svarstant naują imigracijos įstatymą, iš jo būtų išleisti tie paragrafai, kurie duoda pirmenybę protestantiškiems kraštams. Tai nesutinka su JAV konstitucijos dvasia. Ji visoms konfesijoms pripažįsta vienodas teises.

• Danijos katalikai reikalauja, kad svarstant naujos konstitucijos įstatymą, būtų išbrauktas paragrafas, kuris reikalauja, kad karalius būtų protestantas. Katalikai siūlo karaliui palikti laisvę išpažinti tokį tikėjimą, kokio jis nori.

• Eucharistiniame kongrese Ispanijoje, kaip praneša oficialūs Vatikano šaltiniai, Pijus XII nedalyvaus. Laikraščiai buvo pradėję rašyti, kad popiežius ketinas ten vykti.

• Moshe Sharett, Izraelio valstybės užsienio reikalų ministras, buvo priimtas popiežiaus privačioje audiencijoje.

• Anglijoje 1944 metais išleistas įstatymas reikalauja, kad katalikiškos mokyklos duotų vyriausybei garantiją, jog joms pinigų nepritrūks. Garantijos suma siekia daugiau kaip 30 milijonų dolerių. Iš karto ją surinkti yra sunku. Tuo būdu katalikiškos mokyklos pastatomos į sunkią padėtį.

KAS KĄ SAKE

Pagyrė ir atleido

Italijoje, Genujos uoste, muitininkai sugriebė įtartą žmogų, lipantį iš laivo. Jie nusivėdė jį patikrinti ir iškrest. Nors suimtas protestavo, bet buvo nuogai nurengtas ir dar apkaliotas. Pasirodė, kad tai būta muitinės viršininko, kuris tuo būdu patikrino, ar jo valdininkai gerai eina savo pareigas ir ar yra mandagūs. Už rūpestingumą jie buvo pagirti, o už nemandagumą atleisti.

Čia galima pinigų uždirbti

Philadelphijoje vienas žmogus, netekęs darbo, pasiskelbė, kad jis gali su dvasiomis susikalbėti. Kitą dieną jį kreipėsi apie 300 žmonių, kurie norėjo sužinoti, kas atsitiko su mirusiais giminėmis ar pažįstamais. Už vieną pokalbį atlyginimo siūlyta iki \$1000. Jei policija nebūtų įsikišusi, tas žmogus būtų pralobęs.

Stalinas kiekviename puslapyje

S. Gilkinas, rusų kalbos instituto Pragoje mokytojas, atėjo pas instituto direktorių ir apskundė savo kolegas. Jis skundėsi, kad jie nenori rusų kalbos mokyti iš jo parengto vadovėlio, kuriame kiekviename puslapyje yra suminėtas Stalinas. S. Gilkinas pareikalavo visus tuos mokytojus atleisti, nes Sovietų Sąjungos atstovė jį seniai seka instituto nuslinkimą nuo „Stalino linijos“.

Menkos vertės kompozicija

Vienas žymiausių šių laikų dirigentų yra Arturas Toscanini. Kai jis mokėsi Parmos konservatorijoje, jo profesorius pastebėjo, kad Toscanini yra ne paprastai geros atminties. Norėdamas savo mokinį dar

• Afrikoje šiuo metu yra 14,095,000 katalikų. Prieš penkiasdešimt metų buvo 1,197,000. Manoma, kad per sekančius 50 metų katalikų skaičius galės pasiekti 100 milijonų. Yra nepaprastai gausus skaičius atsivertimų.

• Paul Theisen, praėjusio karo metu buvęs vokiečių generalas ir kovojęs su bolševikais, Aachene yra išsivertintas kunigu. Bolševikai yra nužudę jo žmoną ir du sūnus. Jis dabar yra 62 metų.

• JAV aviacijai yra reikalinga apie 125 kapelionų; didžioji jų dalis reikalinga kariams katalikams.

• Šv. Patriko, airių tautos globėjo, 1580 metų gimimo sukaktis šiemet buvo iškilmingai prisiminta visoje Airijoje ir Amerikoje. Šv. Patrikas mokėsi Prancūzijoje, ten buvo išsivertintas kunigu ir vyskupu. Kai kas mano, kad jis ir buvo prancūzų kilmės. Kiti spėja, kad jis gimė Skotijoje. Atvertęs airių tautą į krikščionybę, jis tapo jos apaštalu ir šventuoju.

• Katalikų bažnyčių statybai Amerikoje šiais metais bus išleista 28 milijonai dolerių. Vyriausybė yra davusi leidimą pradėti darbus. Kaip žinoma, dėl apsiginklavimo programos dabar statyba yra suvaržyta.

• Perėjo į Katalikų Bažnyčią vienolika amerikiečių kareivių Romoje ir penki Gibraltare. Tą pačią dieną jie priėmė krikšto bei sutvirtinimo sakramentus ir šv. komuniją.

• Plaukiojantieji vienuoliai bus pirmi tokie Katalikų Bažnyčioje. Jie steigiasi šiaurinėje Prancūzijoje. Išsigiję laivą, 9 mėnesius plaukios ir tik 3 bus sušumoję. Jų tikslas teikti žvejams nuolatinį religinį patarimą.

geriau ištirti, Carini davė jam paskambinti savo gana sunkią kompoziciją. O kai Toscanini baigė skambinęs, Carini uždegė gaidas ir liepė atmintinai skambinti. Toscanini paskambino visai be klaidų.

Po kiek metų, kai Toscanini pats buvo jau pradėjęs garsėti, jiedu vėl susitiko vienas po būvyje, ir Carini paprašė, kad Toscanini savo buvusiam profesorui ką įdomesnio paskambintų. Šis paskambino minėtą Carini kompoziciją ir paklausė, kaip ji profesoriui patiko.

— Atvirai sakant, ji yra labai menkos vertės, — atsakė Carini.

— Atvirai sakant, tai yra jūsų paties kompozicija, — šypsodamasis pastebėjo Toscanini.

Veršis dviem snukiais ėda

Friedenfelse, Vokietijoje, vieno ūkininko karvė atsivėdė dvisnukį veršiuką — su keturiom akim, dviem nosim ir dvejais nasrais. Keistas veršelis auga, yra sveikas ir maišyti imti naudojami abiem snukiais. Ūkininkai, į šį apsigimėlį žiūrėdami, kalba, jog tokie dveji nasrai labai praverstų visiems labai godiems žmonėms, kurie tuo atveju ir be didelių pastangų dvigubai apžietų, kaip visi kiti.

Apdraudė ir apvogė

Paryžiuje įsikūrė apdraudos bendrovė „San Peur“ (be baimės), kuri paskelbė, kad apdraudžia butus išvykstančių atostogauti. Mokėti reikia tik 100 frankų į mėnesį. Jei įvyktų nelaimė, bendrovė išmoka vieną milijoną frankų. Tūkstantčiai apsidraudę, paliko savo butų raktus tik bendrovei, o kai grįžo... rado butus tuščius. Negalima buvo susekti ir kur ta bendrovė dinga.

MOTERŲ PASAULY

ŠIŲ DIENŲ ISPANĖS

Kalbant apie šių dienų ispanę, reikia tik prisiminti praejusio amžiaus europietį apskritai, ir būsimę netoli nuo tiesos. Žinoma, šis tvirtinimas neliečia savito ispanės būdo, kuris skyrėsi ir griežtai tebesiskiria nuo kitų tautų moterų. Bet socialinis ispanės gyvenimas iki šių dienų laikosi savo senų konservatyvių formų. Ispanijos moters vieta laikomi namai. Tai yra pagrindinis principas, kurio laikosi tiek vyrai, tiek moterys, ir pagal kurį rikiuojamas visas gyvenimas.

Politikuojančios moterys nemėgstamos

Kadangi moterų gyvenimas ribojasi namais, ji ten laikoma tikra šeimininke. Geros ispanų šeimos moters valia yra lemianti. Ji tačiau reikišiai taip subtiliai ir neįsakančiai, kad jos dominavimas nėra iš šalies pastebimas. Dėl to ispanės per savo vyrus labai dažnai pasireiškia ir platesnėse sferose. Ne retai ir valstybinio masto įvykiai yra moterų inspiruojami, bet niekad jų vardas viešai nereguruoja. Apie viešąją moterų veiklą nėra nė mažiausios kalbos, nes nėra nieko labiau ispanų nemėgstamo, kaip politikuojančių moteris.

Žinoma, tarp milijonų pasitaiko išimčių, kaip, pavyzdžiui, gražioji Valencijos hercogienė Dona Luiza, neuilstama kovotoja su Franco valdžia, šiuo metu sėdinti kalėjime. Dėl savo atkaklios kovos už monarchijos atkūrimą ji yra įgijusi "isteriškos monarchistės" vardą. Bet tokių kaip ji plačiose moterų masėse labai maža ir jos nėra populiarios.

Kas nekenkia moteriškumui?

Netoleruodami tiesioginės moterų politinės veiklos, ispanai mieliai panaudoja moteris netiesioginiu būdu, siekdami politinių tikslų. Garsus ispanų dainų ir šokių ansamblis, pasakutiniai metais gastroliavęs po įvairius kraštus, sugėbėję daug kur laimėti Ispanijai draugų. Jos turėjo ypač didelį pasisekimą lotynų Amerikoje, kur atgaivino besalantį prisirišimą prie senosios tėvynės, o nužudytasis Jordanijos karalius Abdullah tiek susižavėjo ispanių šokiais, kad net pasirašė su

Ispanija sutartį, pagal kurią ispanai gavo Jordanijos lygias su vietos gyventojais teises.

Šitokią moterų veiklą ispanai sveikina, nes, jų įsitikinimu, tai nekenkia jų moteriškumui.

Žmona neturi dirbti už namų

Ne mažiau, kaip politinės veiklės, yra nepopuliarios ir vadinamos "modernios moterys", t. y. tos, kurios stengiasi susilyginti su vyrais įvairiose gyvenimo srityse, siekdamos įsigyti profesiją arba mokslo laipsnį. Dėl to savaime suprantama, kad moterims kelias į valdines ar privačias įstaigas bei kitas profesijas yra uždarytas. Kiekviena šeima nori išlikti garbinga, o didžiausią gėdą užsitraukia ta šeima, kur žmona imasi darbo už šeimos ribų. Kiekvienas ispanas stengiasi taip aprūpinti savo šeimą, kad jo žmonai nereikėtų eiti dirbti. Kylant gyvenimo lygiui, kartais esti ir nelengva vienam vyrui šeimą išlaikyti. Dėl to vyrai dirba dvi pamainas ar turi kitų pašalinių darbų, bet jų šeimos bendruomenė ir toliau turi gerą vardą.

Šitokie bendruomeniniai nuostatai negalioja tik žemdirbių gyvenime. Kaip ir kituose kraštuose, taip ir Ispanijoje ūkininkės nuo tamsos iki tamsos puša lauke drauge su vyrais.

Moterų emancipacija nesizavi

Emancipuotoms moterims ispanių socialinis ir bendruomeninis gyvenimas atrodo blogesnis už kalėjimą. Tačiau ne viskas jame taip bloga, kaip gali atrodyti. Pačios ispanės moterys nesizavi moterų emancipacija, nors ir daug apie ją girdi. Gal jos iš dalies ir teisios, nes moderniosios moterys savo laisvę turi atpirkti sunkiu darbu, rūpesčiais ir nemalonumais. Tuo tarpu ispanei kova už būvį yra visai svetimas dalykas. Ji žino, kad ištėkėjusi ji bus ap rūpinama vyro.

Moraliniam gyvenime yra griežtos

Doroviniu atžvilgiu ispanės toli pralenkia didelę dalį modernių moterų. Nors jos karšto ir impulsyvaus temperamento, moraliniam gyvenime yra labai griežtos. Čia labiausiai ir pasireiškia ispaniškųjų tradicijų ir Katalikų Bažnyčios įtaka.

Aukšta ispanų moralė padeda išlaikyti nesuardytas šeimas, kai tuo tarpu moderniojo pasaulio šeimų padėtis vis blogėja. Ispanijoje ligi šiai dienai skrybys yra retenybė, nors kitur per paskutiniuosius 50 metų jos padaugėjo nuo kelių ligi kelių dešimtųjų.

IŠGELBĖTA LIETUVAITĖ IŠ SOVIETŲ NAGŲ

Balto įstaiga iš New Yorko praneša, kad po kelių teismo sprendimų, lietuvaitė našlaitė Teresė Strašinskaitė, gyvenusi IRO Childrens Camp, Bad Aibling, netoli Muencheno, Bavarijoje, Vokietijoje, U. S. zonoje, pagaliau, atvyks į Ameriką.

Našlaitė įdukrinti nori T. ir S. Mileriai, 4626 Dover St., Chicago 40, Ill. Teresės Strašinskaitės istorija gana įdomi, o byla nepaprastai komplikuota. Vien Balso įstaigoje New York'e susirašinėjo raštų, fotostatų, dokumentų yra 83! Balso įstaigoje Muenchene, Vokietijoje susirašinėjimų yra virš 100. Telegramai, telefoninių pasikalbėjimų sunku ir suskaičiuoti.

Ne vien Mileriai Strašins-

kaitės nori, ją įdukrinti yra pareiškę norą ir kiti lietuviai. Tas tik parodo, kiek ryžtinga lietuvių tauta kovoti už savo žmonių gelbėjimą.

T. Strašinskaitės gyvenimas prasidėjo 1941 m., kai Kybartų apylinkėje, Lietuvos pasienio mieste karo griūvėsiuose rastas vienu metų kūdikis — mergaitė, kurią pasiėmė globoti Strašinskai, Karo metu, tėvams neatsiradus, mergaitė Strašinskai pakrikštijo ir augino. Bėgdami į Vokietiją, Strašinskai mergaitę pasiėmė su savim. 1947 m. Strašinskienė tremtyje iš vargo ir bado nusilpo ir mirė. Vienas Strašinskas mergaitės negalėdamas prižiūrėti, ją perdavė IRO našlaičių globai, kurioje ji iki dabar ir buvo, kol IRO veikė.

Teresė Strašinskaitė gyveno su kitais 20-čia lietuviukų IRO Childrens Village, Bad Aibling, prie mažo Bavarijos miestelio.

1950 m. per karinę valdžią Sovietų atstovė Ušakova pareikalavo Teresės Strašinskaitės, pareikšdama, kad tai esanti Tamara Šarkova ir kad atsiradu-

Japonės dar ir dabar nesusilaiko savo puošnių tautinių drabužių, nors jų stilius kartais ir nesiderina su šių dienų pasauliniu madų stiliumi.

Taip lietuvės puošė savo tėvynės pakelių kryžius Lietuvos laisvės laisvės.

KANDIDATĖ Į PIRMĄSIAS KRAŠTO DAMAS

Nuo pat pirmųjų JAV prezidento rinkimų pradžios laikraščių puslapiams kasdien mirgė mirga gen. D. Eisenhowerio atvaizdais ir straipsniais apie jo asmenį, bei galimybes tapti JAV prezidentu. Šios galimybės, atrodo, yra tikrai didelės, nes kai kuriose valstybėse per pirmuosius rinkimus didele jėga dauguma išėjo lai-

mėtoju. Nors pats generolas dar nepareiškė aiškaus noro būti prezidentu, tačiau apie jį spauda spėjo surašyti visa ką žinojo. Nedaug tačiau tėra žinoma apie jo gyvenimo palydovę, Mrs. Eisenhower. Kaip ir jos vyras ji pasižymi kuklumu, nesistengdama išgarsėti, nors tam ir turėtų galimybę.

Mamie Sheldon Doud Eisenhower gimė Denver, Colorado, gyvulių rančos savininko šeimoje. Ūkininkų kraujas gal ir turėjo įtakos ir jos kuklų ir nuosaikų būdą. Jos gyvenimas gal ir būtų ramiai nuplaukęs kurioje Colorado rančioje, nes jos tėvai ji buvo numatę išleisti už kokio rančos savininko, jei likimas nebūtų jos pakreipęs į Texaso padergę. Vieną žiemą, viešėdama su savo seserimis Eleanor, Buster ir Hike pas gimines pietiniame Texase, ji susipažino su keturiais jaunais kadetais iš netoli esančio Sam Houston forto. Aštuoniolikmetės Mamie dėmesį patraukė malonus veido Eisenhoweris, kurio ir grįžusi į savo namus Colorado negalėjo užmiršti. Neilgai trukus 1916 m. jiedu susituokė. Nuo tos dienos iširo Mamie visi planai ramaus gyvenimo ūkyje, ji sekė savo vyrą iš vietos į vietą, kur tik jis buvo karinės vadovybės kilmą.

Susituokę Eisenhoweriai įsikūrė Texase, kur jiems teko gyventi gana kukliai, susipaudę dviejų kambarių bute. Tais laikais jaunas leitenantas Eisenhoweris tegadavo algos tik 160 dol. į mėnesį. Kai ne užilgo gimė "Baby-Ike", jiems teko dar labiau susispausti.

I-jam pasaul. karui prasidėjus, Mamie seka savo vyrą po visą Ameriką, kur tik jis su daliniu buvo kilmą. Tuo tarpu jaunąją šeimą ištinka skaudūs nelaimės — miršta mažasis Ike. Abudu tėvai nepaprastai prisilgėti, nes savo vienišai labai mylėjo. 1923 m. tačiau jiedu susilaukė kito sūnaus Johnny, kuris laimingai užaugo ir šiuo metu yra majoras ir dviejų vaikų tėvas.

Per ilgą ir sėkmingą savo vyro karinės tarnybos laikotarpį I-jo ir II-jo pasaul. karo Mrs. Eisenhower vėl lydėjo vyrą po įvairiausių miestus. Kurį laiką ji gyveno Paryžiuje. Antrojo pasaul. karo metu, kai gener. Eisenhoweris savo karjeros viršūnėje dirbo su savo štabu Europoje, Mrs. Eisenhower buvo iš karinės tarnybos pasitraukęs ir tapęs Columbia University rektorium, Mamie slapta vylėsi, jog

MAZYTĖS MENININKĖS KOLUMBIJOJ

• Ingrida ir Astrida Sidaravičiūtės, dvi mažytės lietuaitės, dideliu pasisekimu pasirodė, koncertuodamos akordijonu ir jam pritardamos savo švelniais balseliais. Jos yra pažįstamos ne tik vietinei Bogotos publikai, kur yra žavėjusios net patį Kolumbijos prezidentą, bet taip pat yra pasirodžiusios ir kituose didesniuose krašto miestuose — Medelline, Baranquille ir kt. Savo repertuare jos turi apie 500 dalykelių, kur apstu ir klasinės muzikos, ir kolumbietiškos, ir keletas lietuviškų dainelių. Kolumbiečių spauda šias jaunas menininkes labai šiltai įvertina.

LIETUVAITĖ JURY KOMISIJOJE

Colorado laikraštis "The Denver Post" paskelbė viešųjų ir parapajinių mokyklų mokiniams varžybas parašyti "Laišką į Maskvą". Mokinyse, geriausiai išreiškę savo laisnę Amerikos demokratijos supratimą tariamiems draugams rusams, gaus premiją: nemokamą kelionę su tėvais į New Yorką. Varžybų komisijoje, sudarytoje iš penkių asmenų, dalyvauja ir lietuvė tremtinė

Stud. Gražina Sruoginytė

Gražina Sruoginytė, Loretto Heights College studentė, pereitą vasarą dirbusi "Voice of America" įstaigoje. Kiti komisijos nariai yra Dr. Josef Korbel — tarptautinės teisės profesorius Denver University — pabėgėlis iš Čekoslovakijos, Robert S. McCollum — visuomenininkas, buvęs 1950 Crusade for Freedom vjaus pirmininkas, Henry Ehrman — Colorado Un-to politinių mokslų profesorius ir Robert W. Lucas — "The Denver Post" vedamųjų redaktorius.

MOTERYS BRITANIJOS SOSTO TARNYBOJE

Britų karalienė Elizabeth II savo sosto tarnyboje turi 4 narys moterys. Jos yra 84 m. karalienė Mary, 79 m. Lady Margaret Bonfield, pirmoji moteris užėmusi Anglijos darbo ministerio postą, panelė Florence Horsbrugh, dabartinė Britų švietimo ministrė ir 50 m. Dr. Edith Summerskill, buvusi darbių valdžios valst. draudimo ministrė. Lady Margaret Bonfield priklauso sosto tarybai nuo 1929 metų.

jos sena svajonė apie ramų gyvenimą rančioje gali išsipildyti, nes po metų kitų tikėjosi, jog jis išsis į pensiją. Tačiau pernai gen. Eisenhoweriui teko perimti Atlanto armijos vadovybę ir Mamie Ike išvyko su juo į Europą. Šiuo metu jie yra įsikūrę Marnes - la Coquette viloje, pusiau kelyje tarp Paryžiaus ir Versalio. Jei gen. Eisenhoweris kandidatuos į JAV prezidentus ir laimės rinkimus, Mamie ir vėl grįš į savo tėvynę, tačiau ne ramiai gyventi kokio nors Vakarų rančioje, o pilnam rūpesčių, veiklos ir įtampos gyvenimui.

Išrinkta "Talismano" karalienė

Janina Lašaitė, studijavusi Kauno universitete filologiją ir dabar Amerikoje modernių kalbų senjorė Friends universitete, kovo 9 d. per studentų metraščio "Talismano" šventę, slaptu balsavimu tapo ispanų "Talismano Karalienė." "Talismano" patalpinta didelė Lašaitės fotografija. Be to, Lašaitė yra branginama ir profesorų, kurie vertina jos gerą Europos kalbų ir tautų pažinimą. Ji buvo pakviesta, drauge su dviem profesoriais sudaryti Wichita Eagle's konkurso juri komisiją, kuri atrinko geriausius Kansas moksleivių laiškus, parašytus vaikams, gyvenantiems už geležinės uždangos.

Lietuviškoji Mergaičių stovykla Putnam, Conn., pas Nek. Prasidėjimo sėseles, šįmet prasidės birželio 29 d. ir baigsis liepos 27 d. Kaip kasmet, liepos 27 d., baigiant Mergaičių stovyklą, įvyks Lietuvių Susitarinio šventė, kuriai įdomia programą paruos stovyklaujančios mergaitės.

MOTERIS SIUNČIA Į URANO KASYKLAS

Sovietinės Vokietijos zonos Wismuth akcinė bendrovė paskelbė, jog į urano kasyklas Johann - Georgenstadte išsiųstos pirmosios moterų brigados. Jos dirbs naktinėse pamainose. Komunistinė Rytų Vokietijos darbo ministerija leido bendrovei naudoti moterų darbą naktinėse pamainose be jokių apribojimų.

VIENA MOTERIS TEIKIA PAGALBĄ TĖKSTANČIAMS

Is Švedijos kilusi vokiečių kunigaikštienė Ann Mari Bismarck savo iniciatyva suorganizavo plataus masto vokiečių pabėgėlių šelpimą. Savo darbą pradėjusi dar 1945 metais, ji ligi šiol jau pagelbėjo daugeliui pabėgėlių šeimų. Tų pačių pabėgėlių darbo jėga pasinaudodama, ji pirmiausiai pradėjo barakų statybą. Barakuose įruoštiems pabėgėlių butams baldus pagamino taip pat patys pabėgėliai. Pabėgėlių moterims ji įrengė trijose savo pilyse audyklas, kur jos iš suauklytos medžiagos audžia kilimus, prašydama pagalbos. Neilgai trukus, pagalba pradėjo plaukti iš įvairių kraštų. Šiuo metu ji turi apie 3000 nuolatinių aukotojų JAV, Argentinoje, Anglijoje, Šveicarijoje, Vokietijoje, Suomijoje, Norvegijoje ir ypač daug Švedijoje. Kokio masto yra ši privatinė šalpa pavaizduoja šie skaičiai: per vieną metų ketvirtį buvo išdalinta 14,352 vienetai pasiūtų drabužių, 852 metrai medžiagos ir 727 kg. maisto.

Karalienės Julijonos belaukiant

JAV dar neįsidilęs buv. Anglijos princesės, dabartinės karalienės Elzabetos II, atsilankymo įspūdžiams, Baltieji Rūmai jau vėl pilni tempu rušias sutikti kitą karalienę, būtent Olandijos karalienę Julijoną. Karalienė Julijona, atvykstanti į JAV balandžio 2 d., bus pirmuoju svečiu naujai atremontuotose Baltuosiuose Rūmuose. Karalienė atvyks su savo vyru princu Bernhardu, lydimu užsienų reikalų ministro D. U. Stikker ir dar 11 asmenų. Jos vizitas tęsis tris savaites nuo balandžio 2 d. iki balandžio 22 d. Programa šiam vizitui jau yra rūpestingai ir smulkmeniškai paruošta. Pirmąsias tris dienas karališkoji pora, užs. reikalų ministeris ir trys delegacijos atstovai gyvens Baltuosiuose Rūmuose, kaip asmeniniai prez. Trumano svečiai. Tačiau karalienė tai nebus poilsio viešnagė, maloniai besisėknuojant prie kavos puoduko. Nuo pat pirmos atvykimo minutės karalienė neturės laisvos valandėlės. Aerodrome karalienė bus sutikta ir kariškai pagerbta. Iš

ten ji iškilmingai bus atvežta į miestą ir prie Columbia rūmų jai bus įteikti miesto raktai. Tą patį vakarą Carlton Hotel įvyks iškilmingas priėmimo banketas, o rytojais dienų, balandžio 3 d. karalienė kalbės kongrese. Vėliau seka visa eilė specialiųjų priėmimų, pietų, viešų pasirodymų, bei kalbų. Be ilgosios kalbos JAV kongrese karalienė savo vizito metu pasakys dar 9 kalbas. Numatyta taip pat aplankyti Arlington karių kapus ir visą eilę karo ligoninių, kur karalienė kalbės su sužeistaisiais Korejos karo dalyviais.

Karalienė Julijona valdo Olandiją nuo 1948 metų, kai jos motina karalienė Vilhelmina abdikavo nuo sosto. Karalienė Vilhelmina Olandijos karalių sosto išbuvo daugiau kaip 50 metų. Su ja prasidėjo Olandijoje karalienių era, nes po jos dukters karalienės Julijonos sostas teks vėl vyriausiajai jos dukteriai, Olandai savo karalienėmis patenkinti. Jie sako, kad karalienių era jiems esanti laiminga.

NELE MAZALAITĖ

MENUO, VADINAMAS MEDAUS

GABIJA

Autorė su jai vienai būdingu stiliumi rašytum šioje apylinkėje iškelia ką tik ištėkėjusios moters sielos problemas, jaunamartės svarstymus ir iš jų išplaukiančius įvykius. Knyga 220 psl., kaina \$2.50, gaunama šiuo adresu:

GABIJA
340 Union Avenue
Brooklyn 11, N. Y.

TARP AMERIKOS LIETUVIŲ

PHILADELPHIA, PA.

Vyčių vadų kursai

J. E. vysk. V. Brizgys š. m. birželio 25 d. minės 25 metų kunigystės sukaktį.

Op. solistė A. Dambrauskaitė gegužės 4 d. koncertuos Pittsburgh, Pa., o gegužės 18 d. New York, Capitol viešbutyje Ateitininkų ruošiamame pavarario koncerte kartu su I. Nauragiū.

"Dainavos" ansamblio šokėjų grupė, vad. Irenos Eldrige-vičiūtės - Sprindienės ir Cicero lietuvių choras, vadovaujamas Juozo Kreivėno, dalyvavo pirmajame pabaltiečių liaudies meno koncerte. Mūsų šokėjai pasirodė labai puikiai ir savo menišku lietuvių liaudies šokių išpildymu pralenkė kitus pabaltiečius. Koncertas buvo su ruoštas Latvių Klubui iniciatyva kovo 15 d. Cicero lietuvių salėje.

Žurnalistas S. Narkeliūnaitė, kuri gilinama Columbia universitete žurnalistikos studijas, kas savaitę turi paruošti vieną ar du rašinius, kurie profesorų yra ypatingai vertinami.

Povilas Butkys, baigęs gimnaziją tremtyje, Augsburg, ketvirtą semestrą studijuoja aeronautiką Mississippi State College. Pastaruoju metu jis pakviestas į Kappa Mu Epsilon matematikos garbės fraternitą.

A. Yvoškus, jaunas advokatas, įgijęs praktikos teises, Bostone atidarė savo įstaigą.

Prof. Vladas Jakubėnas, iš tautosakos rinkėjų būgos melodijų rinkinio užrašė keturias melodijas Gražinos Krivickienės tautosakinei knygai.

Vasario 16 Evansville, Ind., kur gyvena tiksliai keturios lietuvių šeimos, praėjo savaitiškoje aplinkybėje. Miesto bažnyčioje, laike mišių, lietuviai giedojo savo gimtą kalbą ir vietos klebonas pasakė pamokslą, pritaikytą tai dienai, paminėdamas Lietuvos Nepriklausomybę ir jos reikšmę. Po pamaldų visa lietuviškoji grupė atsilankė pas kleboną ir įteikė jam Lietuvos vaizdų albumą.

Amerikos Raud. Kryžius Chicagoje už kraujo aukas vasario 16-sios proga lietuviams pareiškė ypatingą padėką ir tą dieną per WJJD radijo stotį perdavė J. Daužvardienės paruoštas žinias apie Lietuvą. Skyrius taip pat išsiuntinėjo pranešimus apie Lietuvą vietos spaudoje.

Lietuvos Vyčių Radijo Programa

transliuoja iš stiprios radijo stoties

WLOA

1550 KYLOCYCLES

KIEKVIENĄ SEKMADIENĮ nuo 1:30 iki 2:00 val.

Jei norite šioje radijo programoje skelbtis, kreipkitės adresu:

KNIGHTS OF LITHUANIA WLOA
BRADDOCK, PA.

Lietuvių Radijo Draugijos PROGRAMOS

J. P. GINKUS, Direktorius

SEPTADIENIAIS 2 VAL. POPIET — WWRI, 1600 kc

GYVUOJA PER 15 METŲ

Oro bangomis transliuojami įvairūs visuomenės pranešimai, naujienos, muzika (vietinės žinios, parengimai: koncertai, šokiai, ir t. t. Vestuvės, puotos, liūdni pranešimai)

495 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. Evergreen 4-9293

J. P. GINKUS AD JEZAVITAS V. UBAREVICIUS
Direktorius Muzikos Dir. Francūzų Dir.

Parėmė Vyskupų Fondą.

Kovo 23 d. visose parapijose bažnyčiose buvo daroma rinkliava Vyskupų Fondui. Visos parapijos tikintieji aukavo nemažas sumas.

Jaunas teatro darbuotojas

Visi pietiečiai gerai pažįsta jaunuolį vyty Edvardą Valavičų. Jis neseniai atsizymėjo fotografijos mene. Jo paveikslai laimėjo pirmą vietą įvairiose parodose. Už tai jis gavo stipendiją studijuoti fotografiją Chicago. J. Dabar toliau dirba toje strityje, ir vėl neseniai jo fotografijos buvo pripažintos geriausios ir paskelbtos laikraščiuose. Bet dabar jaunuolis pasirodė gabus artistas vaidinimoje. Jis parašė komediją, kurią pats moko jaunimą ir kuri bus suvaidinta Atvelykio sekmdienį, balandžio 20 d.

Grįžo kun. P. Vasiliauskas

Kovo 17 d. grįžo kun. P. Vasiliauskas, Villa Joseph Marie kapelionas. Jis ilgesnį laiką atostogavo Floridoje. Kapelionas neseniai sulaukė 81 metų amžiaus, bet dar greitas ir sveikas. Jaučiasi labai gerai.

Petrus Vaskys,

lietuvis dailininkas, vėl apsigyveno Philadelphiaj. Jis kurį laiką dirbo Trenton, N. J. Dabar jis daugiau turės laiko skirti menui. Šiuo metu dirba Philadelphiajos Miesto Valdybos žinioje. Jaunasis menininkas uoliai rengiasi kelioms meno parodomoms.

Philadelphiajos šv. Kazimiero parapijos sudegusiai bažnyčiai atstatyti, bus KOVO 30 d., 4 val.

LAIMEJIMŲ VAKARAS

Vaikams bus magikos numerių. Pinochle žaidimai prasidės 5 val. Bus skani vakarienė, daugybė brangių dovanų — kaip virtuvės įrengimai ir kt.

Rengėjai kviečia ir laukia visų.

NASHUA, N. H.

LDS 65 kuopa kovo 16 d. gražiai paminėjo organizacijos globėjo šv. Juozapo šventę. Dauguma narių per šv. mišias ėjo bendrai prie šv. komunijos. Po pamaldų parapijos svetainėje įvyko bendri pusryčiai, kuriuos skaniai paruošė T. Mitchell, M. Nadzeikienė ir O. Skirkevičienė. Pusryčiuose dalyvavo parapijos klebonas kun.

J. Bucevičius, kuris nuoširdžiai sveikino kuopos narius, dėkojo už uolų bendradarbiavimą parapijos reikaluose, ir palinkėjo išvermingai toliau dirbti gražią organizacijos darbą.

Kuopos dvasios vadas kun. A. Vainauskas savo kalboje ragino ieškoti kuopai naujų narių ir naujų "Darbininko" skaitytojų. Taip pat davė gražių patarimų praktiškame kuopos veikime.

Po pusryčių įvyko kuopos susirinkimas, kurį pradėjo klebonas kun. J. Bucevičius ir pakvietė kun. A. Vainauską susirinkimui vadovauti.

Kuopos komisijos padarė pranešimus, kurie narių buvo užgirti. Buvo apsvaistyti vasaros darbų planai. Tarp kitko nutarta suruošti kuopos narių išvažiavimą. Tuo reikalu rūpin-tis išrinkta K. Nadzeika ir V. Mitchell.

CLEVELAND, OHIO

Balto atstovo J. Valaičio apsilankymas buvo darbingas — jis padarė net kelis pranešimus (per radijo valandėlę, vyčių sukvietame pasitarime, visuomenės kovo 22 d. lietuvių salėje ir kovo 23 d. nauj. parapijos salėje ir kt.). Išgyvenęs pus-trėčių metų tarp Vokietijos ir Austrijos likusių lietuvių, jis matė jų didįjį vargą ir jautriai žodžiu ragino jų neužmiršti. Šiuo metu ten yra dar apie 8 tūkstančiai lietuvių tremtinių, iš jų 5041 reikia būtinai šelp-ti, nes tai ligoniai, invalidai, seneliai ir kitokie besveikiečiai, kuriems nėra jokių vilčių betkur išemigruoti. Jų apleidimas bū-tų jiems baisi kančia, nes prie materialinių nepriteklių prisidėtų ir dvasinis skurdas.

Be visų trijų Balfo skyrių įteikto pusantro tūkstančio dol. čekio, svečias ir pats rinko aukas: lietuvių salėje jam su-dėjo \$131, nauj. parapijoje — apie \$40, Rūtos teatro vaidini-mo metu per pertrauką — \$41. Aukojie tie, kurie eina į pranešimus ir parengimus. Bet ir jų šį kartą buvo nedaugiausia, pvz. į lietuvių salę pranešimo pasiklausyti tesusirinko vos apie 40 žmonių. Tad ir išskyla klausimas: o kur visi kiti? Kur tremtiniai? Kodėl vieniems reikia nuolat duoti, o kiti rūpes-tingai išsislapsto? Nejaugi visko neteikė, pagaliau netektume ir žmoniškumo jausmų?

J. Valaitis, be labdaros rei-kaų, kėlė ir tautinius klau-si-

mus. Jis priminė, kad Ameri-kos lietuviams atitenka ir lie-tuvybės išlaikymo pareiga, nes ji dabar naikinama ir pačioje Lietuvoje. Džingui, kad tai ke-lia patys Amerikos lietuviai, ne tik naujai atvykusieji.

Rūtos teatro vaidinimas "Burtininko pinklėse" kovo 23 d. lietuvių salėje praėjo su se-nuoju pasisekimu, nors žiūrovų teprisirinko tik apie 200, ir tai daugiausia pačių jaunųjų.

Lietuvių Kultūros Fondas kovo 30 d. 6:30 val. Mažajame Theatre (Public Auditorium) rengia Lietuvos operos prisi-minimų koncertą, kurio progra-mą atlieka menininkai iš Chicago — muz. A. Kučiūno vadovaujamas operinis kvarta-tas: Pr. Bičkienė, S. Adomai-tienė, St. Baranauskas ir J. Vaznelis. Programoje įvairių operų arijos, duetai, kvarte-tai, taip pat ištisa scena iš "Fausto". Įėjimas su pakvieti-mais, kurių galima gauti spau-dos kioske, Dirvoje ir pas pla-tintojus. Šios rūšies koncertas Clevelande pirmą kartą, tad atsilankykime!

Šv. Jurgio parapijoje: Gv. Rožančiaus Draugija parapijai paaukojo 67 dol. arnotui nu-pirkti. Šv. Vardo Draugija ko-vo 29 d. rengia kortavimo va-karą. C. W. V. Auxiliary ba-landžio 5 d. 7 val. rengia kor-tavimo vakarą, įėjimas 50 cen-tų.

Los Angeles sudegė didžiulis St. George viešbutis. Ugnyje žuvo šeši asmenys ir dvylika buvo sužeisti. Čia matome kaukes užsidėjusius poli-cininkus begelbstinčius degančio namo gyventojus.

ELIZABETH, N. J.

Juožapinės Elizabetho parapijos mokyklų.

Kadangi šios parapijos kle-bonas kun. Simonaitis yra Juo-zapas, tai jo globojama mo-kykla ta proga ji gražiai pas-veikino. Seselių rūpesčių baž-nyčia buvo gražiai išpuošta baltomis lelijomis, švento Juo-zapo simbolinėmis gėlėmis. Kun. klebonas atlaikė iškilmi-n-gias šv. mišias, asistuojant ki-tiems parapijos kunigams. Mo-kyklos vaikučiai gražiai lie-tu-

viškai giedojo. Vėliau salėje įvyko varduvininko pagerbi-mas. Kiekviena klasė pasirodė su sava sveikinimo programa. Gale iškilmingai sugiedota "Vivat".

Kun. J. Simonaitis, kuris šioj parapijoje klebonauja jau 28 metai, yra užsiėmęs kuo nuo-sirdžiausiu sveikinimu ir iškil-mingiausiu vardinimu. Jis, nepai-sydamas nestiprios sveikatos, daug dirba parapijos ir lie-tuvybės naudai. Kaip jau žinoma, jis pirmasis šiame krašte į pa-rap. mokyklą įvedė pilną ir vi-siems vaikams privalomą li-tuanistikos dėstymą. Tuo jis ne žodžiais, bet darbais įrodė savo patriotizmą. Mokslo metų bėgyje jis gyvai domisi ir rū-pinasi lietuviškumo palaikymu jo mokykloje. Be kita ko jis pats paaukojo tam reikalui ne-maža pinigų sumą ir leido mo-kyklos parengimo pelną tam reikalui paskirti.

Lituanistinių dalykų dėstyto-ja jaučia nepaprastą klebono globą ir nuoširdų sunkaus dar-bo įvertinimą.

Tegyvuoją garbingasis Eli-zabetho klebonas dar ilgus me-tus.

Nevežis

Pittsburgh, Pa.

Kovo 15 d., šeštadienį, Es-plen miesto daly įvyko Balfo susirinkimas. Kalbėjo Balfo atstovas J. Valaitis. Programą vedė Balfo Pittsburgho skyr. pirm. Taoras. Mokyklos vaiku-čiai padėklamavo ir pasako.

Aukų surinkta \$50.00.

Kovo 16 d. sekmadienį, šv. Kazimiero par. salėje, South Side, Balfo susirinkime kalbė-jo: prof. K. Pakštas, kun. M. Kazėnas ir Balfo atstovas J. Valaitis. Programą vedė p. Ka-siulaitis.

Šiame susirinkime Balfui su-aukojo \$132.12.

BALF atstovas J. Valaitis iš Liet. Vyčių radijo programos sekmadienį, kovo 16 d. kalbėjo apie lietuvių tremtinių Euro-poje, Balfo šalį ir lietuvių tautos darbus šalpos srity.

BALF atstovui J. Valai-čiui lankantis Pittsburghe Ko-ličiai savo namuose buvo susi-kvietę BALF veikėjus iš Pitts-burgho ir apylinkės ir po vaišių kalbose iš-reikštas noras surengti Balfui vaju — Tag Day. Svečių daly-vavo apie 30. Ponia Količienė per eilę metų buvo Balfo di-rektoriė ir visad nuoširdžiai re-mia Balfo veiklą.

Trijuose BALF susirinki-muose apkalbėtas reikalas su-rengti mieste "Tag Day" Balfo vajui praveisti.

Balfo 106 skyr. Vasario 16 d. minėjimo proga suruošė iškilmingus pietus, kurių metu vargų tremtinių šalpai su-rinkta \$76.00 aukų ir tam pa-čiam tikslui paskirtas \$27.00 pelnas. Viso Balfo centrui per-duota \$103.00.

WORCESTER, MASS.

Religinis vaidinimas

Marijos Sodalicijos mergai-čių kuopa kovo 30 d., 7 val. vak., Vilniaus Aušros Vartų parapijos salėje ruošia trijų veiksmų religinę dramą — Ka-ralienė iš Dievo malonės. Vaidinimui vadovauja Nukryžiuo-tojo Jėzaus seselės, kurios dir-ba mūsų parapijoje. Vaidini-mas dalyvauja — R. M. Keršis, R. Sinkovitch, M. Klemkaitis, H. Daltvas, M. Siauris, H. Gvazdauskas ir E. Taumelitch.

Religinės muzikos koncertas rengiamas šv. Kazimiero pa-rapijos bažnyčioje, š. m. kovo mėn. 30 d. 5:00 val. p.p.

Koncerto pelnas skiriamas Nekalto Prasidėjimo Seserų, Putnam, Conn., koplyčios sta-tybai paremti. Rengimo komi-tetas: garbės pirm. kleb. kun. A. Petraitis, pagelb. kun. M. Tamulevičius, kun. Volungis; pirm. Marijona Vaišnorienė, vice-pirm. Ieva Danilienė.

Waterbury, Conn.

Metinis tremtinių susirinkimas

įvyks balandžio 6 d. — Verbų sekmadienį — šv. Juozapo pa-rapijos naujosios mokyklos sa-lėje 3 val. p.p. Darbotvarkėje numatyta valdybos ir komisijų pranešimai, naujos valdybos ir revizijos komisijos rinkimai ir kt.

Visi Waterburio ir apylinkės lietuvių tremtiniai maloniai kviečiami susirinkime daly-vauti.

Tremtinių Draugijos
Valdyba

ACIŲ AUKOTOJAMS

Labai nuoširdžiai dėkojame prel. P. Jurui už padarytą šv. Pranciškaus parapijos bažny-čioje rinkliavą ir suruoštą re-liginį koncertą mūsų naujosios koplyčios statybai.

Taip pat su visu nuoširdumu dėkojame Liet. operos solistui Ip. Nauragiui, varg. Algijui Šimkui, vyrų grupei, St. Raz-nauskaitei, F. Suslavičiūtei, I. Blazevičiui, I. Libbey ir vi-siems choristams už nepaprastai gražų religinį koncertą.

Tariame nuoširdų acių ir vi-siems dosniems aukotojams. Viešpats teatylgina jums vi-siems.

Su malda ir dėkingumu,
Nek Pr. švč. P. Marijos
Seserys

BAŽNYTINIS KONCERTAS

KOVO 30, 1952 — 6 val. vakare

Šv. Trejybės Bažnyčioje

Right Rev. Msgr. Ignatius Kelmelis, Klebonas

SOLISTAI: Agnes Skarulis—sopranas; Paul Sakas—tenoras; Algirdas Brazis—baritonas; Jonas Zukas—vargonai; vadovauja Paul Sakas.

GIEDA: Apreiškimo Parapijos Choras;

RENGIA: Šv. Cecilijos Choras, Newark, N. J. (vad. N. Bernotas).

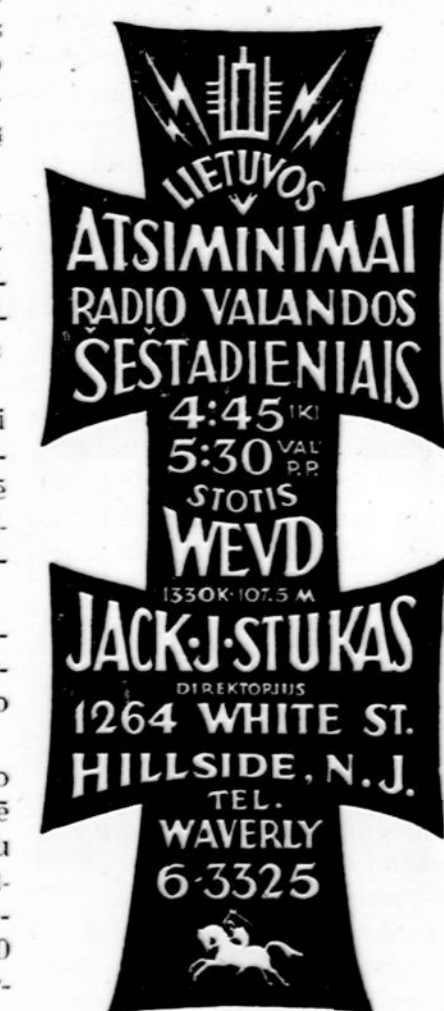
Programa: Prelude in A Minor—J. Bach
Septyni paskutiniai Kristaus Žodžiai—Th. Dubois
Allegretto from Sonata—Mendelson (Zukas)
"Gallia"—Ch. Gounod.

PERKANTIEMS NAMUS

PASKOLŲ FONDAS žemai nuošimėm teikia paskolas LIETUVIŲ STATYBOS ir PASKOLŲ B-vė, Elizabeth, N. J. Veikia nuo 1913 m. Narys: New Jersey Taupymo ir Paskolų Lygos, ir Jungtinių Valstybių Taupymo ir Skolinimo Lygos.

Telrautis:

Lithuanian Building & Loan Ass'n
269 Second St., Elizabeth, N. J.

SPORTAS

FUTBOLAS

LSK sekmdienį, kovo 30 d., 3 val. p.p., žais pirmenybių rungtynes prieš Schwaben S. C. komandą. Rungtynės įvyks LSK naujoje aikštėje Queens Soccer Field, 222 St. ir Braddock Ave., Bellerose, L. I., N. Y.

Priešaismis 1,15 v. p.p. rezervinių komandų.

Aikštė pasiekti galima 8 Ave., linijos traukiniu E ar F, važiuojant iki paskutinės 179 St. stoties. Išlipus iš traukinio persėsti į Q 1 Bellerose autobusa, kuris privažs prie aikštės.

Esant labai blogam orui ir kilius abejonių ar rungtynės įvyks, prašoma teirautis telefonu HO 5-9812.

SPORTAS PASAULYJE

Wembley — Anglijoje įvyko ledo rutulio turnyras, kuriame dalyvavo USA, Kanados ir Anglijos rinktinės. Anglijai pirmose rungtynėse laimėjo prieš USA 11:2, nes amerikiečių vartininkas pavartojo fizinę jėgą prieš teisėją, buvo 10 min. pašalinamas iš aikštės. Finaliniame susitikime Anglija nugalėjo kanadiečius 6:4 ir tuo laimėjo Churchillio taure. Pažymėtina, kad už Angliją žaidė tame krašte gyvenę kanadiečiai.

Škotijos futbolo lygos rinktinė laimėjo rungtynes prieš Airijos lygos rinktinę 2:0. 2 dienas vėliau airiai pralaimėjo rungtynes prieš Wales rinktinę 0:3.

Jaroslav Drobný trečią kartą iš eilės laimėjo Egipto teniso pirmenybes, finale nugalėdamas tremtyje gyvenantį lenką W. Skoneckį. Mūsų dvejetainį laimėjo amerikietis Hart ir Drobný, kuris savo laiku patalpo į čekoslovakijos.

Paul Arizin šiais metais išrinktas geriausiu profesionalu krepšininiku. Šis jaunas, tik antrus metus profesionalu eilėse žaidžiantis krepšinininkas pareiškė sezono metu sumėtęs daugiausiai taškų — 1673. Jo taškų vidurkis per vienas rungtynes buvo apie 25 taškai. Savo laimėjimu jis buvo pirmasis krepšinininkas, nugalėjęs Mikano šios rūšies varžybose. Mikano šiais metais sumėtė tik 1523 taškus.

Don Gehrmann, žymusis lengvatletas iš Wisconsin, kovo 22 d. pastatė naują pasaulio rekordą pusės mylios bėgime (per 11 rundų) nubėgdamas šią distanciją per 1:51 min.

P. V.

SACHMATAI

Veda K. Merkis

Tautvaša tebėra pirmas Chicago pirmenybės. Povilas Tautvaša šeštą kartą Chicago pirmenybių nustojo pustaško iš susitikimo su ukrainiečiu Turiansky, tačiau pirmąją išlaiko ir toliau.

Tautvaša buvo įgavęs peršarvos prieš Turiansky, bet įkliuvo į ceitiną ir buvo priverstas kartoti ėjimus. Partija nutraukta, bet dėl 4 pasikartojimų sutarta lygiomis.

To rato pasekmės: Tautvaša-Turiansky 1/2-1/2, J. Tums - Ang. Sandrin 0-1, Rudelis-Nedved 1/2-1/2, Cohen-Alb. Sandrin 1-0.

Padėtis: Tautvaša 4 1/2-1 1/2, Cohen 4, Turiansky 3 1/2 (1), Ang. Sandrin 3 1/2.

Chicago lietuviai pr. sekmdienį turėjo lygos rungtynes su žinomu Chess & Checker klubu, kurio eilėse lošia Chicago žymybės: Nedved, broliai Sandrinai ir kt. Pasėkmių nespėta gauti.

Lietuviai Chicago pirmenybėse iš 4 rungtynių turi 3 laimėtas ir 1 lygioną.

Zajus ir Estika eina pirmaisiais Chicago Perkūno pirmenybėse, abu turėdami po 11-1 taškų.

Chess Life, kovo 5, pirmame puslapyje dėdą žinią apie Tautvašos pirmąją Chicago pirmenybę.

Chess Review, kovo nr., žinojo iš Australijos mini latvio K. Ozelio laimėjimą Victoria pirmenybėse ir South Australia p-bėse L. Endzelinio su 5 1/2-1/2 taško, R. Arlauskas ir G. Berzarinis po 4 1/2-1/2. Postal Chess skyriuje skelbiami: Zallo laimėjimas prieš Garver, Merkio laimėjimai prieš Howarth ir Evans, Ziliaus lygiosios su Stock ir Thomson. Paskelbtos lietuviškos pavadės naujai pradėjusių: F. J. Karneckis ir R. Racaitis.

The Chess Correspondent, kovo nr., paskelbė Merkio laimėjimus prieš Kelly ir Nickerson, be to: Pagnio laimėjimą prieš Vandenberg.

Boston Metropolitan Chess League 1951-1952 pirmenybės užbaigė ši taip: Cambridge ir Harvard College po 10 1/2-3 1/2, Quincy 10-4, Newton 9 1/2-4 1/2, Lithuanian C. C. 6-8, Lynn C. C. 4-10, Harvard University 3 1/2-10 1/2, Boston College 2-12.

Lietuvių pasekmė šiose pirmenybėse išėjo labai kukli, nes komanda nustojo dvejų stiprių dalyvių. Skėma, Bostono meistris, tegalėjo sužaisti 4 (iš 14) rungtynes, be to, pasitraukė kitas stiprus sachmatininkas V. Kubilius dėl universiteto lankymo vakarais. Pr. metų pirmenybėse Kubilius surinko daugiausia komandai taškų (7-3).

Australijos korespondencinėse pirmenybėse be pralaimėjimo eina Romanas Arlauskas. Jis jau įpusėję, surinkęs 6-0 taškų. Šiuo metu padėtis tokia: Klass 8-2, Arlauskas 6-0, Szweczyk 5 1/2-1 1/2, Endzelins 5-1 1/2, Darragh 5-2, Ozols 5-4 ir kt. mažiau. Viso 13 dalyvių.

Havana. Tarptautinis turnyras užbaigė taip: Najdorf ir Reshevsky po 18 1/2-3 1/2 taškų, Gligoric 17, Elisaskas ir Larry Evans po 16, Rosolimo 14 1/2. Pirmai vietai paskirta buvo \$2500.

Reisevsko - Najdorfio mačas atidėtas ir balandžio 4 d.

Lietuviai dalyvauja komandinėje New Yorko pirmenybėse

Kovo 29 d. prasidės New Yorko Metropolitan lygos komandinės sachmatų pirmenybės, į kurias pakviesta dalyvauti ir lietuvių sachmatų komanda.

Pirmosios rungtynės prieš Woodside Chess Club lietuvių sachmatininkai, dalyvavę praeitose rungtynėse prieš Brooklyn klubą, kviečiami susirinkti šeštadienį, kovo 29 d., 6:30 val. Liet. Atletų Klube.

Miami, Fla.

Lietuvių bendruomenės susirinkimas įvyko kovo 26 d. Corpus Christi parapijos salėje. Susirinkime buvo svarstomas Liet. Bendruomenės Apylinkės kūrimo reikalas. Pranešimą darė prel. J. Balkūnas.

Mirė

G. Benešūnienė, A. D. Kaulakio uošvė, mirė kovo 19 d. Prel. J. Balkūnas kovo 20 d. šv. Mykolo bažnyčioje velionės intencija atlaikė pamaldas. Velionės kūną laidoti išvežė į Chicago.

Dr. P. Vileišis, iš Hartfordo, su šeima atostogauja Floridoje.

Stoughton, Mass.

Kalėdų švenčių proga Stoughtono lietuviai pasiuntė Vokietijoje esantiems mūsų tautiečiams dovanų pinigais ir daiktais. Už dovanas padėkos laiškus atsuntė Diepholzo lietuvių gimnazijos direktorius A. Giedraitis, Gautingo sanatorijos Lietuvių Komitetas ir kun. A. Bernatoniš, OFC.

Kaip atsakymą į laiškus Stoughtono lietuviai vėl parinko aukų pinigais ir daiktais, kurie vėl bus pasiųsti nelaimingiems tautiečiams. M.

Hartford, Conn.

Bažnytinis koncertas

Verbų sekmdienį, balandžio 6 d., 7 v. v., šv. Trejybės parapijos bažnyčioje ruošiamas religinės muzikos koncertas. Programoje dalyvauja operos solistai B. Darlys ir Ip. Nauragis. Taip pat giedos parapijos choras ir vyrų oktetas. Koncerto programai vadovauja parapijos vargonininkas J. Petkaitis. Pelnas skiriamas Nekalto Prasidėjimo seselių vienuolyno koplyčios statybos fondui, Putnam, Conn.

PADEKA

Nuosirdžiai dėkoju visiems mano draugams ir pažįstamiems, kurie mane ligos metu lankė ligoninėje ir namuose. Ypatinga padėka priklauso Simušienėi už jos didelį rūpestį, vežiojant mane pas gydytojus, ir M. Budrevičienėi už kantrybę, dažnai mane lankant ir raminant. Taip pat ačiū visiems už dovanas, gėles ir sveikintimus. Sofija Shedlow

Jonas Budrys, Lietuvos Gen. Konsulas New York, Montrealio lietuvių šeštadienines mokyklos pažangiesiems mokiniams pasiuntė tris lietuviškus sidabrinus penkičius.

New Yorke ir apylinkėse

P. J. BAGDANAVIČIUS, M. D.

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

185 Clinton Avenue

Brooklyn 5, N. Y.

Tel. MAIN 4-2323

Priėmimo valandos:

Kasdien 2-4 ir 6-9 p.p.

Šeštadieniais 10-12 ryto ir susitarus.

Ofiso tel. GLENmore 5-3094

Namų tel. GLENmore 3-4445

DR. VACLOVAS PAPROCKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1357 Bushwick Ave., Brooklyn 7, N. Y.

Priėmimo valandos:

Kasdien 12:30-2 ir 6-8 p.p., išskyrus šventadienius.

Tel. EVERgreen 7-4335

Stephen Aromiskis

(Armakauskas)

Graborius - Balsamuotojas

Moderniška Koplyčia

423 Metropolitan Ave.

Brooklyn, N. Y.

Tel. STagg 2-5043

Matthew P. Ballas

(Bieliauskas)

Laidotuvių Direktorius

Notary Public

660 GRAND ST.

Brooklyn, N. Y.

Evergreen 8-9770

Joseph Garszva

Graborius - balsamuotojas

231 Bedford Avenue,

Brooklyn, N. Y.

JOHN DERUHA, M. D.

Inkstų, pūslės, odos, kraujo, vidurių ir kitų ligų gydytojas.

Apžiūrėjimas ir kraujo tyrimas 3 dol. Priėmimo valandos 10-2 ir 4-9.

Mokslus baigęs Europoje

128 E. 86th ST., NEW YORK CITY

Virš Lexington Ave. požeminio traukinio stoties. Lengva privažiuoti iš visur. Atskiri laukimo kambariai vyrams ir moterims.

Telefonas: EVERgreen 4-8934

PARAMOUNT BAR & GRILL

STANLEY MISIUNAS IR SONUS EDWARD MISIUNAS

SAVININKAI

Lietuviška Užėja, kur visi myli užėiti.

Pavieniai ir su šeima, ir svečiai būsite maloniai aptarnauti

Importuoti konjakai - Ukiniai - Televizija - Muzika - Sportas

502 GRAND ST., kampas Union Ave. BROOKLYN, N. Y.

SHALINS

(Shalinskas)

FUNERAL HOME

84-02 Jamaica Ave.

(at Forest Parkway Station)

Woodhaven, N. Y.

Suteikiame garbingas laidojimas

Koplyčias suteikiame nemokamai

visose miesto dalyse.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI:

F. W. SHALINS IR

J. B. SHALINS

Tel. VIRginia 7-4499

SVEŠDAMI

sukaktuves, vestuves ar sulaukę naujagimio, nepamirškite gero fotografo. Nuotraukos kiekviena proga kiekvienam prieinama kaina.

DON SULAITIS

660 Willoughby Ave.

Brooklyn 6, N. Y.

Tel. EVERgreen 7-8137

PARDUODAM NAMUS

Turime gerų namų pardavimui — Woodhaven, Richmond Hill ir kitose apylinkėse. Taipgi išnuomuojuame kambarius ir patarnaujame visokios apdraudos (insurance) reikaluose — greitai ir gerai.

J. P. MACHULIS

REAL ESTATE & INSURANCE

8656 85th Street, Woodhaven 21, N. Y.

Tel. VIRginia 7-1896

Bostone ir apylinkėse

Lithuanian

Furniture Co.

MOVERS —

SO 8-4618

INSURED and BONDED

Local and Long Distance Movers

326-328 W. Broadway

SO. BOSTON, MASS.

A. J. NAMAKSY

Office Tel. SO 8-0948

Real Estate & Insurance

409 W. BROADWAY

So. Boston, Mass.

Res. 37 Oriole Street

West Roxbury, Mass.

Tel. PA. 7-0402-M

RAMUNIŲ ŽIEDAI

Lietuviai nuo senų laikų yra įsitikinę, kad ramunės yra vaistas. Ramunės vartojamos nuo šalčio, reumatizmo ir dieglių. Ramunės stiprina visą kūną, gerai veikia į skilvį, inkstus (kidney) ir palengvina kitus susirgimus ar negalavimus. Jos geros ir akims plauti. Gerklamunių arbatą be baimės. Kas jos daug geria, tas turi skaisčių veidą. Ramunės yra geros ir plaukams plauti ir išlaikyti švarią galvos odą. Mūsų ramunės yra iš Jugoslavijos. Svaras ramunių \$2.50. O už \$1.00 — 5 uncijos.

ALEXANDER'S CO.

414 W. Broadway

South Boston 27, Mass.

Tel. POPlar 4110

Charles J. Roman

(RAMANAUSKAS)

LAIDOTUVIŲ

DIREKTORIUS

1113 Mt. Vernon Street

Philadelphia, Pa.

Moderniška laidojimo įstaiga

ideali, graži koplyčia, erdvi salė

Pakeleivingiems suteikiama

nakvynė

Viskas nemokamai

Kreipkitės dieną ir naktį

Paremkime tuos biznierių ir profesionalus, kurie skelbiais "Darbininke!"

DR. ANTHONY ARENT

LIETUVIS GYDYTOJAS

Vidujinių Ligų Specialistas

Valandos pagal susitarimą

OFISAS: 507 MAIN STREET

PARK BLDG., WORCESTER, MASS.

Tel. 7-2173, namai: Tel. 6-0671.

Patenkino Brocktoniečius

per 50 metų, teikdama anglis ir aliejų.

Parduodame

Ledą-Anglius-Coke-Aliejų-Oil Burnerius

BROCKTON ICE & COAL CO.

27 Lawrence St.,

Brockton, Mass.

Tel. 189

SAVE TIME MONEY WORK with York Heat

Mes instaliuojame visokios rūšies žibalinį (alieji) šildymą. Nereikia nešioti pelengų semtuvų. Nemokamai apskaičiuojame, kiek kainuos.

BROCKTON SERVICE

OIL BURNER and HEATING SERVICE

520 MAIN STREET

BROCKTON, MASS.

Tel. 2608

SANDELIS VISOKIŲ ARBATŲ, TREJŲ DEVYNERIŲ

IR ZOLIŲ — PRIENAMIAUSIA KAINA

Katalogas pareikalus yra siunčiamas nemokamai.

CAPSICUM COMPOUND MOSTIS, arba skruzdžių mostis. Labai geras vaistas nuo įvairiausių reumatizmo, sausgyslių ir visokių kitų skausmų kūrė. Jis ištraukia rūgštis susirinkusias kūno nariuose ir išvarinėja visokius skausmus iš kūno. Ji yra sutaisyta iš daugybės visokių aliejų, išskirti iš įvairių gydomųjų žolelių, randamų įvairiose pasaulio kraštuose. Ją reikia tepėti iš lauko pusės tos vietos, kurios yra skaudamos.

Skruzdžių Mostis yra labai plačiai vartojama ne tik čia Amerikoje, bet ir kitose šalyse, nes kiekvienas, kas ją pamėgina nuo reumatizmo, ar kitokių kūno skausmų, apturi palengvinimą ir pataria ją vartoti savo draugams, kenciantiems taip kaip ir jie. Mes turime daugybę laisvų nuo pasveikusių ligonių, kuriuose išreiškiama sirdingas diaugsmas ir padėka už vaistus.

Besitariant žiemai ir šaltam, drėgnam orui, drauge su jais ateina ir visokios negalės šitos rūšies. Jei kenti reumatizmo, ar kitokių skausmų, pabandykite Skruzdžių Mostis. Ji pagelbės kitiems, tikrai pagelbės ir jums. Kaina Tutelei 50 c. PASTABA: Su orderiu siųskit ir pinigų, nes kitaip orderių neišpildysim.

FLORAL HERB CO., Box 305, Dept. 9, Clinton, Ind.

"DARBININKO" ADMINISTRACIJOJE GALIMA

GAUTI SEKANČIŲ KNYGŲ:

A. Vaičiulaitis, — VALENTINA, 142 p.	\$2.00
" — KUR BAKUŽE SAMANOTA, 288 p.	\$2.00
J. Aistis, — BE TEVYNES BRANGIOS, 60 p.	\$0.50
S. Yia, — ŽMONĖS IR ŽVĖRYS, 560 p.	\$5.00
V. Ramonas, — DULKĖS RAUDONAM SAULELEIDY,	
396 p.	\$2.00
V. Pietaris, — ALGMANTAS, du įrišti tomai	\$2.00
Vytė Nemunėlis, — PIETŲ VEJELIS, 24 p.	\$1.00
Axel Munthe, — SAN MICHELE KNYGA, I-a dalis,	
325 p.	\$2.50
B. Sruoga, — KAZIMIERAS SAPIEGA, 257 p.	\$2.50
L. Dovydenas, — ŽMONĖS ANT VIEŠKELIO, 190 p.	\$1.00
V. Biržiška, — VYSKUPO MOT. VALANČIAUS BIO-	
GRAFIJOS BRUOŽAI, 100 p.	\$1.00
Daumantas, — PARTIZANAI UŽ GELEŽINĖS	
UŽDANGOS, 398 p.	\$2.50
A. Sabaliauskas, — NUO IMSRĖS IKI ORINKO,	
225 p.	\$2.50
J. Gailius, — SUSITIKIMAS, 155 p.	\$1.50
S. Kolupaila, — NEMUNAS, 237 p.	\$2.50
P. Tarulis, — ŽIRGELIAI PADEBESIAIS, 148 p.	\$1.50
A. Tyruolis, — KELIONĖ, 126 p.	\$1.25
J. Baltrušaitis, — POEZIJA, 270 p.	\$1.00
J. Jankus, — PIRMASIS RŪPESTIS, 233 p.	\$2.00
A. Gervydas, — UŽ SPYGLIUOTŲ VIELŲ, 211 p.	\$2.25
F. Kirša, — ŠVENTIEJI AKMENYS, 112 p.	\$1.50
J. Burkus, — MAŽŲJŲ DIENELE, 60 p.	0.50
V. Augustinas, — TĖVYNĖ LIETUVA, Lietuvos vaizdų	
albumas, 115 p.	\$5.00
J. Kmitas, — VYTIS IR ERELIS, 576 p.	\$1.00
C. Sasnauskas, — LIETUVIŠKA MUZIKA, 133 p.	\$3.50

"DARBININKAS"

680 Bushwick Ave., Brooklyn 21, N. Y.

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
AMERIKA, LIS OGAMA, BROADWAY, 11, NEW YORK
610 BUSHWICK AVENUE, BROOKLYN 21, NEW YORK

NEW YORKO NAUJIENOS

At-ku sendraugių susirinkimas
Penktadienį, kovo 28 d., 7.30 v. v., Angelų Karalienės parapijos salėje — Ateitininkų ramovėje, įvyksta At-ku sendraugių susirinkimas. Pranešimą darys V. Vaitiekūnas.

Liet. Vyčių New Yorko-New Jersey apskrityje 36-asis metinis suvažiavimas įvyks gegužės 23-25 d.d. New Yorker viešbutyje. Suvažiavimo šeiminkas yra 12-os kuopos pirm. vytis L. Janonis. Suvažiavimui organizuoti išrinktas komitetas, kurio pirm. yra J. Matačinskis.

Numatoma šiame suvažiavime dalyvausią daug Amerikos lietuviškojo jaunimo, kuris apsvaistys nuveiktus metų bėgus darbus ir ateities planus.

K Amerikos Balso transliacijų
Kovo 22 d. Klaipėdos prirungimo prie Vokietijos proga, K. Grinius, tuometinis karo attaché Berelyne, skaitė savo pastabas.

Šią savaitę buvo perduotas K. Jurgelės pasikalbėjimas su "Lietuvių Dienų" redaktorium Juozu Vitėnu ir leidėju A. Skirium.

Trečiadienį buvo duotas pasikalbėjimas su op. soliste Barbara Darlis ir su archeologe M. Gimbutiene, kuri dirba prie Harvardo universiteto Bostone. Ji papasakojo apie savo numatomas išleisti knygas anglų kalba.

Religinė valandėlė
ruošia Moksleivių Ateitininkų kuopa šeštadienį, kovo 29 d. 6.30 val. vak. Ateitininkų Ramovėje, Angelų Karalienės parapijos salėje, Roebing St. ir So. 4th St. kampas. Kviečiamas visas katalikiškas jaunimas atsilankyti.

Brooklyno Moksleivių At-ku kuopa

Algirdas Brazis

Metropolitan operos solistas, lankėsi Darbininko redakcijoje ir ta proga buvo pasikalbėta apie tolimesnius operos darbus. Balandžio 14 d. su visų operos kolektyvu Alg. Brazis išvyksta gastrolėms į žymesnius Amerikos miestus ir Kanadą. Kovo 22 d. Trečiokai, Newark, N. J., solistui surengė išleistuvių vakarą. Vakare dalyvavo F. Alex. M. Adomaitytė, A. Grigaliūnas, Ad. Jazavitsas su žmona, I. Radzevičiūtė, J. Subačius, Samatavskai, Sisi ir šeiminkas brolis K. Trečiokas su žmona. Pabūvis praėjo labai jaukioje nuotaikoje. Alg. Brazis ir visi svečiai dėkingi šeiminkams už vaišingumą.

Salomėja Čerienė-Mulks perleitos savaitės pradžioje išvydė į Čikagą naują Europos našlaičių transportą. Jos globa yra pasinaudoję namaža ir lietuvių našlaičių.

Piano rečitalis šį sekmadienį įvyksta New Yorko Statler viešbutyje. Koncertuoja L. Stilsonaitė - Šateikienė, muzikos studijos mokinė. Pradžią 8 val.

Trys lietuviai dromos aktorai dalyvavo New Yorko Naujojo Rusų Teatro premjeroje. Buvo statoma Gribojedovo "Bėda dėl proto." Henrikas Kačinskis, Asė Dauguvietytė ir Vitalis Zukauskas sulaukė keršto publikos ir spaudos įvertinimo.

Juozas Ginkaus radijas pereiną savaitę paminėjo savo 23-iasias gyvavimo metines.

Stepas Zbarskas šį savaitgalį išvyksta į Čikagą dalyvauti literatūros šventėje, kurioje skaitys savo kūrybą. Jis yra vienas Jury Komisijos narių, pripažinusių Pulgio Andriūso knygai "Sudiev, kvietkeli" pereiną metų didžiąją literatūros premiją. Ta premija autoriaus įgaliojam asmeniui bus įteikta iškilnėse kovo 30 d.

Sekmingai pavykęs laisviečių piketas

Kovo 16 d. bimbinių organizuoto Rigoletto operos spektaklio proga, komunistinei spaudai užčiupė burną. Kai visam spektakly dalyvavo vos 76 svečiai ir 12 muzikantų, tas rodo jų visišką bankrotą, ir todėl jų spauda šį kartą nedrįso nė piketuotojų (kurių buvo prisirinkę apie 200) kolyti.

Operos sol. Juzė Augaitytė ir dainininkas Stasys Baranauskas dainuos "Aidų" žurnalo literatūros premijos įteikimo vakare balandžio 20 d.

Lietuva vėl prieš mūsų akis

Banguojančius Lietuvos laukų jausus, sodytas, ežerus ir sodus matysim vėl, atsilankę Verbu sekmadienį, 4 val. p. p. Apreiškimo aprap. salėje, kur akademiki skautų korporacijos "Vytis" New Yorko skyrius ruošia lietuviškų filmų vakarą.

Vieša padėka

Mūsų didelio liūdesio valandose, mirus mūsų vyrui, tėvui ir broliui a. a. Motiejui Mykoleičiui, mus užjautusiems ir mums padėjusiems nuosirdžiai dėkojame. Ypatinga padėka priklauso Apreiškimo par. klebonui kun. N. Pakalniui ir kunigams už velionies lankymą ligoninėje, aprūpinimą sakramentais ir iškilmingas laidotuves, vargon. P. Sakui ir choristams už gražų giedojimą pamaldų metu, seselei Nikodemai ir vaikučiams atlankiusiems šermentis, šv. Vardo draugijos vyrams už dalyvavimą laidotuvėse, visiems giminėms ir pažįstamiems už užrašytas šv. mišias ir gėles, lygiai padėka priklauso ir visiems atsilankiusiems šermentyse, dalyvavusiems pamaldose ir palydėjusiems į kapines.

Labai nuosirdžiai dėkojame laidotuvių direktoriui S. Aromiskui už malonų patarnavimą.

Velionies žmona, sūnus ir brolis

EKRANAS

Išdalinti "Oscarai". Kiekvienais metais Filmų Meno Akademija Hollywoode taria savo lemtingą žodį, įvertindama praėjusių metų filmus ir aktorius ir apdovandama geriausius iš jų auksinėmis "Oscar" statulomis. Filmų artistui gauti "Oscarą" reiškia gal daugiau nei dainininkui patekti į Metropolitan operą. Šiemet šitas sprendimas, iš viso jau 24-tą kartą, buvo padarytas kovo 20 d. Štai tie 1951 metų geriausieji.

Geriausios artistės vardą laimėjo Vivien Leigh, britų aktorė, už jos vaidmenį "Streetcar named Desire". Tai jau antrasis jos "Oscaras": vieną ji buvo laimėjusi dar 1939 metais. Geriausiu artistu pripažintas Humphrey Bogart už vaidmenį filme "Afrikos Karalienė". Prieš kurį laiką šis artistas buvo piktai pasisakęs prieš tokius įvertinimus, tačiau jie neaplenkė ir jo paties.

Vertinant visą filmą, sprendimas krito už muzikinį "Amerikietį Paryžiuje". Pirmą kartą "Oscarų" istorijoje taip aukštai įvertintas muzikinis filmas. Specialų garbės pripažinimą gavo ir to filmo artistas Gene Kelly. Japonų filmas "Rashomon" nusinešė "Oscarą" už geriausią svetimos kalbos filmą. Režisūros premija paskirta filmui "A place in the sun" režisieriui George Stevens. Idomusia intriga rasta britų filme "7 days to noon". Premijos už geriausią fotografinį vaizdą: spalvomis — "Amerikietis Paryžiuje", juodu ir baltu — "A place in the sun". Geriausiu dokumentiniu filmu pripažintas "Kon-Tiki". O daina "In the cool of the evening" iš filmo "Here comes the groom" pripažinta geriausia pereiną metų daina. j.b.

Vytautas Alksnis

pereiną rudenį pašauktas į JAV kariuomenę ir tenai likęs apmokymą, šiuo metu išvyksta į Tolumosius Rytus. Jis yra naujakurių masepiečių Vaclovo ir Gabrielės Alksninių sūnus.

"Melagėlis" Brooklyno scenoje

Brooklyno vaidintojų trupė, kuriai vadovauja Vitalis Zukauskas, vėl pasirodė su nauju pastatymu, su T. Guthke's 3 veiksmų scenos vaideliu "Melagėliu". Jis buvo suvaidintas tą pačią dieną du kartus. Abu spektakliai praėjo gerai, su visa teatreine nuotaika.

Vitalis Zukauskas yra šios trupelės visa siela, ant savo pečių veža ir režisūrą, ir pats vaidina. Neišskodamas kokių didelių problemų, jis spektaklį suorganizuoja ir jį išlaiko vienišoje nuotaikoje. Medžiaga, su kuria jis dirba, yra daugiau mėgėjų, bet jis sugebėjo jį vaidyba kiltelėti, todėl ir visi jo pastatyti veikaliukai: "Amerika partijoje", "Paskutinis šposas" ir šis "Melagėlis" praskambėjo gerai.

Ir šitame veikalė pasirodė jau iš ankščiau pažįstami jo

trupės dalyviai. Edvardas Juzumas vaidino kepeją. Jis turėjo užbrėžtą savo charakterį ir jo siekė, pasilikti visą laiką išlaikytas. Vincas Zebertavičius vaidino kalvį, gerai jausdamas veikalo ritmą; Lucija Kašubaitė — Barbutės vaidmenį sukurė įtikinančiai, taip pat ir Elena Brokaitė — senelės Morta. Iš visų reikėtų pagedauti daugiau vaidybinių spalvų, kurios pasiekiamos darbu ir įsijautimu. Reikėtų daugiau kreipti dėmesio ir į balso pastatymą.

Vitalis Zukauskas vaidino Melagėlį Jurgelį. Jo darbas scenoje ir treniruotė čia aiškiai matyti: kiekvienam tekstui jis surado daug spalvų ir žaismo.

Labai malonų įspūdį darė pagal P. Osmolskio eskizus pagamintos dekoracijos. Jos miniaturinės, bet skoningos ir išlaikytos. Maži nameliai, medžiai visai derinosi. Šios dekoracijos bus lengvai pervežamos ir pastatomos bet kokiame scenoje.

Pats veikaliukas, turėdamas tik penkis veikiančius asmenis ir būdamas nesudėtingas, tikrai tinka šitokiai vaidintojų grupei. Jis yra aiškiai didaktinės minties, skirtas jauniems, Malonūs ir visi teatraliniai užnamymai, artistų pokalbiai su publika. Tas ypač vaikus gyvai įtraukia į veiklą.

Linkėtina, kad ši grupelė ir toliau dirbtų, duodama Brooklyno publikai naujų pastatymų. Abu spektakliai sutraukė nemažą publiką, tai rodo, kad visuomenė domis vaidinimais.

BOSTONO ŽINIOS

40 val. atlidai

Šį penktadienį, kovo 28 d., 8 val. ryto So. Bostono šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje pradedami 40 val. atlidai, kurie pasibaigs sekmadienį, kovo 30 d., 3 val. p.p. Pamaldų tvarka tokia:

Ketvirtadienį, kovo 28 d., 7.30, klausoma išpažinčių.

Penktadienį, kovo 28 d. ryto 8 v. išstatomas šv. sakramentas adoracijai. Pamokslai sakomi penktadienį — 7.30 val. v., šeštadienį — 9 val. ryto ir 7.30 val. vak. Sekmadienį — 10 val. ir 3 val. p.p.

Pamokslus sako kun. dr. Jeskevičius, S. J.

Sutvirtinimo sakramentas suaugusiems bus teikiamas Bostono šv. Kryžiaus katedroje balandžio 6 d. Kas jo nėra priėmęs, turi kreiptis į kleboniją.

Bažnytinis koncertas, kuriam uoliai ruošiasi mūsų parapijos choras, įvyks balandžio 6 d. 3 val. 30 min. p.p. parapijos bažnyčioje.

Atvyksta prof. J. Brazaitis

Ateinantį sekmadienį, kovo 30 d., į Bostoną atvyksta ilgametis Vyr. Liet. Išlaisvinimo Komiteto narys ir Užsienio Tarnybos Valdytojas, prof. J. Brazaitis, neseniai atvažiavęs į Ameriką iš Europos. Aktualiais politikos klausimais jis darys viešą pranešimą sekmadienį, kovo 30 d., 5 v. p.p. salėje po bažnyčia. Kviečiami visi lietuviai.

Ateitininkų sendraugių susirinkimas įvyksta ateinantį sekmadienį, kovo 30 d. 7 val. 30 min. parapijos patalpose 492 E. Seventh St. So. Boston. Susirinkime dalyvaus prof. J. Brazaitis. Kviečiami visi nariai.

Vyčių vadų suvažiavimas

Kovo 16 d. So. Bostono lietuvių parapijos salėje įvyko Nauj. Anglijos Vyčių vadų suvažiavimas ir kursai, kuriuose dalyvavo apie 100 žmonių. Kursus organizavo gabus ir energingas Vyčių veikėjas, Nauj. Anglijos apskr. pirminkas J. Lola. Kursai praėjo labai gyvai. Visų kuopų atstovai padarė pranešimus. Sveikinimo žodžius pasakė dvasios vadas kun. Kacevičius ir dr. J. Leimonas. Kun. A. Kontautas kalbėjo apie junjorų organizavimą ir aptarė visų metų veiklos planą. J. Lola kalbėjo apie organizavimo būdus ir priemones. Kat. Jakutytė iš Worcester lietuviški kalbėjo apie lietuviškos išlaikymą. T. Jurgelaitis pasakė dvasinio turinio kalbą. J. Sakaitis iš Worcester referavo ritualo reikala. V. Gražulis iš Worcester kalbėjo apie senų narių išlaikymą ir naujų pritraukimą. Phil. Carter iš Providence kalbėjo sportinės veiklos klausimais.

Kursai praėjo labai gyvoje nuotaikoje ir visi skirstėsi pasiriję dirbti lietuviybei ir Lietuvai.

Nauj. Anglijos Vyčių seimas šiais metais įvyks balandžio 27 d. 12 val. Athol, Mass. lietuvių parapijos salėje.

Gabi lietuvaitė

Bostone einas dienraštis Globe organizavo high school mokinių piešinių parodą, kuri praėjo labai sėkmingai. Iš skirtų aštuonių premijų vieną laimėjo lietuvaitė Regina Norvaisaitė ir gavo aukso raktą.

Kelia gubern. Stevenson kandidatūra. 57 bostoniškiai sudarė organizaciją agituoti už Illinois demokratų gubernatorių Stevenson ir prezidentus. Tai daugiausia jaunesni žmonės. Žymieji laukia, demokratai dar tyli ir laukia, ką pasakys prez. Trumanas.

"Žiburio" spaustuvė persitvarkė. Pradžioje tos spaustuvės savininkai buvo P. Peldzius ir kun. E. Petrelevičius. Dabar ją perėmė sudarytoji bendrovė. P. Peldzius nebėra bendrovės nariu ir spaustuvėje nebedirba. Šiuo metu jis dirba "Keleivio" spaustuvėje. Dėl spaustuvės persitvarkymų kiek vėluoja išleisti "Vytis" 3 nr.

Adv. Young - Jankauskas po sunkios galvos operacijos sveiksta.

Motinos dienos minėjimas

Šiais metais bus rengiamas lietuvių mokytojų ir mokių. Jis įvyks gegužės 11 d.

Atvyko iš Anglijos

Neseniai atvyko iš Anglijos ir apsigyveno So. Bostone treminio Radamsko šeima.

Anthony O. Shalana

Lietuvos Garbės Konsulas Bostone "The Pilot" laikraštyje pataiso tenai tilpusias laikraščio žinias apie generolus T. Kasciuską ir K. Pulaskį. Jis pabrėžia, jog, nors jie ir buvo žinomi kaip Lenkijos patriotai, bet kaip gimę Lietuviai, jie faktinai buvo ir lietuvių atstovai Amerikos laisvės kovose.

Mirė

Ona Jomantienė, 87 m. mirė kovo 22 d. šv. Juozapo prieglaudėje Thompson, Conn. Jos laidotuvių apeigas atliko anūkas kun. Jomantas, S. J.

Feliksas Sladkevičius, 70 m. gyv. 398 2nd St. So. Boston, mirė kovo 17 d.

Juozas Likas, 4 m. vaikučiai, mirė kovo 19 d. Tėvai gyvena 28 Becket St., Dorchester.

CAMBRIDGE, MASS.

Dievo tarnybon

Šiomis dienomis į N. J. Seseilių kongregaciją įstojo Marytė Radzkykaitė. Būsimai seselei linkime Dievo palaimos.

Bažnytinis koncertas

Verbu sekmadienį, 3 val. p. p. mūsų bažnyčioje įvyksta religinis koncertas. Parapijos klebonas kun. P. J. Juskaitis ir muzikas M. Karbauskas kviečia visus atsilankyti.

Gimė

N. P. bažnyčioje pakrikštytas M. J. Sabanų sūnus, Ricardas - Viktoras. Krikšto tėvai buvo R. C. Salvos.

"Ant šito akmens"

Sis spalvotas filmas bus rodomas kovo 30 d., 7 val. vak. Roberts mokyklos auditorijoje. Taip pat bus rodomas antras filmas "Kristaus Gyvenimas". Šv. Vardo vyrų draugija kviečia visus atsilankyti ir pamatyti.

Labai gražus parapijos mokyklos pasirodymas įvyko So. Bostono liet. parapijos salėje po bažnyčia sekmadienį kovo 23 d. Toji programa turėjo būti atlikta kovo 2 d. šv. Kazimiero minėjime, dalyvaujant prel. Urbanavičiui. Dėl Prelato mirties programa nukelta į šį sekmadienį. Čia augė ir iš tremties atvykę lietuvių vaikučiai, seselių kruopščiai parengti, vaizdavo metų laikus. Kalbėjo žiemą, pavasarį, vasarą, ruduo. Kiekvieno metų laiko pavaizdavimui vaikai, atitinkamai parengti, šoko, dainavo. Matėme sniego senius, drugelius, gėlytes, visus metų mėnesius ir t.t. Seseles įdėjo nepaprastai daug darbo, pasiūdomos vaikams atitinkamus drabužius ir parengdamos veikalelį. Pilna salė publikos sirdingai plojo jauniesiems programos dalyviams. Po programos dėkojo kleb. kun. P. Virmauskis ir kun. A. Abraščinskas. Nebuvo jokių biulety, tik po programos buvo renkamos aukos senelių prieglaudai.

Jėzaus Nukryžiuotojo seselių rėmėjų Bostono skyriaus narių susirinkimas įvyks balandžio 21 d. po vakarinių pamaldų salėje po bažnyčia.

P. Lapėno sportininkai. Per savo radijo programą P. Lapėnas skelbia So. Bostono sporto klubo organizavimą. Apie Liet. Sporto Klubą, jau veikiantį, jis nieko nesakė.

Taft - Eisenhower kova. Massachusetts bus 29 balandžio. Tą dieną bus pirminiai rinkimai ir kandidatų nustatymas iš Mass. valstybės.

Gubernatoriaus Stevenson vaikai Harvarde. Yra visur manoma, kad jei-gu prezid. Truman apsispręs nebūti kandidatu į prezidentus, tada rimčiausiu demokratų kandidatu bus Illinois valst. gubernatorius Adlai Stevenson. Bostoniškiai mažai apie jį žino, tačiau jis tikrųjų jis dažnai aplankė Bostoną, nes trys jo sūnūs studijuoja Harvardo universitete. Paskutinį kartą jis aplankė Bostoną penktadienį, kovo 14 d., ir pasinė vyriausią sūnų su saviu į Florida. Neabejojama, kad jis ten matėsi su prez. Trumanu.

tyti šiuos filmus, pritaikintus gavėnios laikui. Įzanga 75c. Pelnas skiriamas mokyklos pataisymui.

Mirė

Kovo 22 d. mirė Feliksas Rudokas, gyv. Brighton. Velionies kovo 24 d. iš N. P. bažnyčios palaidotas šv. Mykolo kapuose. Nuliūdusios liko dukterė ir žmona. A. D.

Padėka

Jaunesniųjų skaučių skiltis nuosirdžiai dėkoja klebonui kun. Pr. Juskaičiui už leidimą naudotis sale organizaciniams reikalingam. Dirbdamos bendromis jėgomis Dievui ir Tėvynei, stengsimės kasdien stiprėti ir, išausus laisvės ryti, skrisime, kaip gulbės į tėvų žemę, prie Nemuno... Dar kartą skautiškas acii!

O. Kulbiūtė ir M. Eidimaitė

Jau prasidėjo ir iki balandžio 30 d. tebevyks Balsavimai į SLA PILDOMOSIOS TARYBOS PAREIGŲNUS

Juozas Ginkus,

žinomas visuomenės veikėjas ir biznierių, SLA 38 kuopos narys, kandidatuoja į išrinktus. Ligi šiolie pabalsavusios kuopos remia jį ir jo siūloma taupymo programą. Visi SLA nariai ir narės kviečiami už jį balsuoti ir jį išrinkti SLA išrinkti.

PARDUODAMA GROSERNĖ, BUČERNĖ ir įrengimai

Istaiga tarnauja 25 metus. Trijų aukštų mūrinis pastatas. Trim seimom gyventi. Parduodama dėl savininko senatvės. Kreiptis:

MICHAEL RUTENAS, 80 Pine St., Elizabeth, N. J.

TĖVŲ PRANCIŠKONŲ SPAUDOS CENTRAS

Balandžio 27 dieną — 4 val. p. p.

BROOKLYNO ŠV. JUOZAPŲ PARAPIJOS SALEJE

1080 Willoughby Ave.

RENGIA

DAINOS IR LITERATŪROS VAKARĄ

kurio metu bus įteikta

AIDŲ ŽURNALO LITERATŪROS PREMIJA

PROGRAMOJE DALYVAUJA:

Solistai — Juzė Augaitytė ir Stasys Baranauskas
Rašytojai: Jonas Aistis, Kazys Bradūnas, Henrikas Nagys, Vladas Pročiūnaitė ir Mykolas Vaitkus.

Įžangos žodį tars prof. Juozas Brazaitis

Įžanginė auka spaudos palaikymui (bilietas) — \$1.50.

BILJETŲ galima gauti "Darbininko administracijoje, 680 Bushwick Ave., "Gabihoje", pas Juozą Ginkų ir pas kitus platintojus.

VISI YRA MALONIAI KVIEČIAMSI ATILANKYTI

1952 m. balandžio 6 d., Verbu sekmadienį,

3.30 val. p. p.

SV. PETRO PAR. BAŽNYČIOJE, SO. BOSTONE

rengiamas

BAŽNYTINĖS MUZIKOS KONCERTAS

PROGRAMĄ ATLIKS:

sv. Petro par. choras ir solistai: St. Liepas, Dr. A. Antanėlis, Naujosios Anglijos konservatorijos pirmasis violončelisistas J. Hsuh, muzikai J. Kačinskis ir V. Kamantauskas.

Tarp kitų kūrinių bus atlikta Fr. Liszto kantata "Palaiminti" baritonui solo, moterų chorui ir vargonams.

JEIIMAS \$1.00.

Pelnas skiriamas parapijos reikalingam.

A. D.